

**OT - Optima
Telekom d.d.**

**Godišnje izvješće
Grupe 2016.
godine**

**20
16**

Optima
TELEKOM

I. Izvještaj poslovodstva 6

1 Uvod	7
2 Izjava predsjednika Uprave	8
3 Pregled tržišta	9
4 Gospodarsko okruženje	9
5 Regulatorno okruženje	10
6 Poslovni pokazatelji i segmenti	12
a Segment rezidencijalne prodaje	12
b Segment poslovne prodaje	13
c Razvoj infrastrukture, optičke mreže i internih servisa	14
7 Financijski rezultati Grupe	17
a Konsolidirani prihodi	18
b Dobit prije kamata, oporezivanja i amortizacije – EBITDA	18
c Neto dobit/(gubitak)	18
d Kapitalna ulaganja u 2016. godini	18
e Upravljanje rizicima	19
8 Otkup vlastitih dionica	20

II. Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja 20

1 Unutarnji nadzor u društvu i upravljanje rizicima u odnosu na financijsko izvještavanje	21
2 Značajni imatelji dionica u Društvu na dan 31.12.2016.	21
3 Pravila o imenovanju i opozivu članova Uprave i Nadzornog odbora i njihove ovlasti	21
4 Promjene u upravljačkim tijelima	22

III. Izvješće neovisnog revizora o godišnjem izvješću i konsolidiranim financijskim izvještajima

IV. Financijski izvještaji Grupe

Korporativno upravljanje i osnovni podaci

NADZORNI ODBOR

Siniša Đuranović —PREDSJEDNIK
Ariana Bazala-Mišetić —ZAMJENICA PREDSJEDNIKA
Marina Brajković —ČLANICA
Jasenka Anica Kreković —ČLANICA
Marko Makek —ČLAN
Ana Hanžeković —ČLANICA
Rozana Grgorinić —ČLANICA
Maša Serdinšek —ČLANICA
Ivica Hunjek —ČLAN, PREDSTAVNIK RADNIKA

UPRAVA DRUŠTVA

Zoran Kežman —PREDSJEDNIK
Irena Domjanović — ČLANICA
Mirela Šešerko —ČLANICA
Tomislav Tadić —ČLAN

IBAN

HR3023600001101848050
Zagrebačka banka d.d. Zagreb
Trgovački sud u Zagrebu

OIB

36004425025

MBS

040035070

MB

0820431

TEMELJNI KAPITAL

635.568.080,00 HRK

BROJ DIONICA

63.556.808, svaka nominalnog iznosa
od 10,00 HRK

Optima Telekom članice Grupe i regionalni centri

Središnjica — uprava društva

от-Optima Telekom d.d.
Bani 75a, Buzin
10 000 Zagreb, Hrvatska
TEL +385 1 54 92 699
FAX +385 1 54 92 019

Članice Optima telekom Grupe:
— Optima direct d.o.o,
Trg Josipa Broza Tita 1, 52460 Buje
— от-Optima Telekom d.o.o, Ulica 15. maja
21, 6 000 Koper, Republika Slovenija
— Optima telekom za upravljanje
nekretninama i savjetovanje d.o.o., Bani
75a, 10 000 Zagreb

Regija zapad

от-Optima Telekom d.d
Andrije Kačića Miošića 13
51 000 Rijeka, Hrvatska
TEL +385 51 492 799
FAX +385 51 492 709
от Centar
TEL +385 51 554 651

Regija istok

от-Optima Telekom d.d
Vinkovačka 2
31 000 Osijek, Hrvatska
TEL +385 31 492 999
FAX +385 31 210 459

Regija sjever

от-Optima Telekom d.d.
Bani 75a, Buzin
10 000 Zagreb, Hrvatska
TEL +385 1 54 92 301
FAX +385 1 54 92 309

Regija jug

от-Optima Telekom d.d.
Vinkovačka ulica 19
21 000 Split, Hrvatska
TEL +385 21 492 899
FAX +385 21 492 829

OT Centar

7. domobranske pukovnije 1/3, Zadar
TEL +385 23 492 860
Ivana Matijaševića 14, Dubrovnik
TEL +385 20 220 640

I.

Izvještaj poslovodstva

Kroz cijelo izvješće pod Društvo se misli i Grupa, obzirom da se operativno poslovanje isključivo odnosi na OT – Optima telekom i da ostale članice nemaju značajan utjecaj.

Uvod

I. 1

Društvo je tijekom 2016. godine nastavilo sa uspješnim poslovanjem, a predmetno se ogleda i kroz činjenicu sklapanja Ugovora o prij天上janju zaključenog sa operatorom elektroničkih komunikacija H1 TELEKOM d.d., Split, Dračevac 2/d, OIB: 88551335012 od dana 29. srpnja 2016. godine.

Temeljem citiranog Ugovora, H1 kao pripojeno društvo, po ishođenju odgovarajućih odobrenja i suglasnosti, bit će pripojeno Optimi kao društvu preuzimatelju, prijenosom cijelokupne imovine i svih prava i obveza H1, bez provođenja postupka likvidacije pripojenog društva. Kao naknadu za prenesenu cijelokupnu imovinu i sva prava i obveze H1, Optima će biti u obvezi dioničarima H1 prenijeti dionice Optime u odgovarajućem omjeru. Svrha pripajanja je ostvarenje pozitivnih sinergija na relaciji društava te povećanje vrijednosti Optime za svoje postojeće dioničare i nove dioničare (bivše dioničare H1). Društvo je ocijenilo da je poslovno, organizacijsko, pravno i finansijsko povezivanje u obostranom interesu, i Optime i H1, obzirom će se provođenjem pripajanja i ostvarenjem predviđenih sinergija povećati poslovne efikasnosti te smanjiti troškovi, a što bi sukladno tome moglo pozitivno utjecati na vrijednost Optime kao trećeg respektabilnog operatora na tržištu fiksne telefonije.

Temeljem odredbi Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja, Optima je dana 29. srpnja 2016. godine Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN) podnijela Prijavu o namjeri koncentracije Optime i H1, koji postupak je u tijeku. U svezi navedenih okolnosti, Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, OIB: 81793146560M, kao društvo koje je temeljem Rješenja AZTN-a klasa UP/I 034-03/2013-02/007 od dana 19. ožujka 2014. steklo kontrolu upravljanja nad Društвом, podnijelo je dana 29. srpnja 2016. godine AZTN-u zahtjev za produljenjem privremenog upravljanja do 2021. godine, o čijem zahtjevu AZTN još nije donio odluku.

Sukladno odnosnim odredbama Zakona o trgovačkim društвima, kao i odredbama Statuta, Društvo je sazvalo izvanrednu Glavnu skupštinu za dan 25. siječnja 2017. godine radi donošenja odluke o odobrenju Ugovora o prij天上janju kao i drugih odluka potrebnih za upis

pripajanja u sudski registar nadležnih suda. Po izglasavanju svih predloženih odluka Glavne skupštine, iste stječu pravni učinak donošenjem pozitivnog rješenja AZTN-a o dopuštenosti koncentracije Društva i društva H1 telekom d.d. te pozitivnog rješenja AZTN-a u odnosu na zahtjev društva Hrvatski telekom d.d., Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, OIB 81793146560 (dalje u tekstu: HT) za produljenjem uvjetno dopuštene koncentracije društva HT nad OT- OPTIMA Telekom-om d.d. temeljem rješenja broj klase: UP/I 034-03/2013-02/007 od dana 19. ožujka 2014. na razdoblje od dodatne tri godine.

Do trenutka izdavanja ovog izvješća nisu ishođena sva potrebna odobrenja za provedbu pripajanja.

Tijekom promatranog razdoblja, Nadzorni odbor je reimenovao na iste funkcije predsjednika Uprave g. Zorana Kežmana, te članove Uprave gđu Mirelu Šešerko i g. Tomislava Tadića. Mandat po navedenoj odluci Nadzornog odbora traje dvije godine i počinje teći istekom dotadašnjeg mandata.

Promijena u nadzornom tijelu Društva nije bilo, a redovna Glavna skupština održana je 26.04.2016. godine

Društvo i nadalje, kao i u proteklom dvogodišnjem razdoblju, uredno izvršava sve dospjele obveze preuzete Nagodbom zaključenom u predstečajnom postupku pred Trgovačkim sudom u Zagrebu od dana 30. travnja 2014. godine, poslovni broj Stpn-354/13, te o navedenim radnjama izvješćuje javnost sukladno Zakonu o finansijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi putem Internet stranice FINA-e, www.fina.hr.

Osim putem internet stranice Fina-e u svezi pitanja vezanih uz provedbu predstečajne Nagodbe, Društvo pravovremeno i transparentno izvještava javnost o izvršenim obvezama u skladu s propisima iz područja tržišta kapitala.

I. 2

Izjava predsjednika Uprave

Iza nas je još jedna uspješna godina. Zahvaljujući našem proaktivnom tržišnom nastupu te usmjerenošći na korisnike kroz pružanje kvalitetnih i sadržajno bogatih usluga, u 2016. smo ostvarili i odlične financijske rezultate i tržišna postignuća. Posebno smo ponosni na preokretanje trenda u kretanjima prihoda. Zahvaljujući rastu korisničke baze ostvarili smo rast ukupnih poslovnih prihoda za 3,8 posto te dodatno ojačali i svoju tržišnu poziciju. Rast prihoda posljedično je utjecao i na rast operativnog rezultata, odnosno EBITDA, koja je u 2016. veća za 2,9 posto u odnosu na 2015. godinu. Naši pozitivni rezultati još su značajniji kada se u perspektivu uzmu negativni trendovi prihoda na cjelokupnom tržištu neprekretnih mreža u posljednjih nekoliko godina.

Uz navedeno, a zahvaljujući sinergijskim učincima pod HT-ovim upravljanjem, ostvarili smo i značajne uštede u poslovanju što nam je omogućilo daljnja ulaganja u razvoj usluga i tehnologija. Naše su investicije bile ponajviše usmjerene u širenje VDSL tehnologije kojom korisnicima omogućavamo veće brzine interneta, kao i u vlastitu mrežnu infrastrukturu, radi unaprjeđenja kvalitete usluga i proširenja funkcionalnosti. Također, kako bi zadržali konkurenčnost kod poslovnih subjekata, kontinuirano prilagođavamo svoj portfelj usluga koji smo u 2016. uspješno proširili i na ICT usluge, a što je rezultirao i rastom prihoda u poslovnom segmentu.

Zoran Kežman,
Predsjednik Uprave

Uspjesi iz 2016. dodatno nas motiviraju za nova postignuća u 2017. Želimo dodatno podići zadovoljstvo naših korisnika, fokusirajući se na sve korake kroz koje korisnik s nama prolazi, od unaprjeđenja samih usluga, načina kupnje do tehničke podrške prilikom korištenja usluga. Uz to ćemo svakako nastaviti ulagati u daljnji razvoj infrastrukture koja omogućava velike brzine interneta, a s obzirom na odlične rezultate koje postižemo u ICT segmentu, nastaviti ćemo širiti i ovaj portfelj. Uspješnost u daljnjoj adaptaciji i približavanju korisniku će direktno utjecati na naše buduće rezultate na dinamičnom telekomunikacijskom tržištu.

Pregled tržišta

I. 3

Tržište nepokretne telefonije

Tržište nepokretne telefonije u Hrvatskoj i dalje bilježi negativan trend korištenja usluge. Ukupan odlazni promet (u minutama) svih operatora nepokretne javne komunikacijske mreže u trećem kvartalu 2016. godine je u odnosu na prethodni kvartal manji za 9,3%. U ovom razdoblju prihodi su se također smanjili za 2,3%.

Ovaj negativni trend na tržištu nepokretne telefonije prisutan je već dulje vrijeme te se predviđa da će se nastaviti i u budućnosti.

Odnos ukupnog odlaznog prometa (u minutama) svih operatora nepokretne javne komunikacijske mreže trećeg kvartala 2015. i trećeg kvartala 2016. negativan je za 9,4%, dok odnos maloprodajnog prihoda bilježi značajan pad od 11,0%.

Tržište širokopojasnog pristupa

Istovremeno, u trećem kvartalu 2016. nastavlja se trend laganog rasta korištenja usluga širokopojasnog pristupa internetu putem nepokretnih mreža. U odnosu na drugi kvartal

2016. broj priključaka širokopojasnog pristupa putem nepokretnih mreža u trećem kvartalu 2016. povećao se za 1,4%, dok su prihodi zabilježili rast od 4,0%.

U odnosu na treći kvartal prethodne godine, broj priključaka širokopojasnog pristupa putem nepokretnih mreža u trećem kvartalu 2016. bilježi povećanje od 5,3%. Prihodi su istodobno rasli za 5,4%.

Predviđanja su da će ovo tržište i dalje nastaviti rasti uz neku stabilnu stopu porasta.

Tržište IPTV-a

Tržište televizije utemeljene na internetskom protokolu (IPTV) također bilježi rast. Ukupan broj priključaka u trećem kvartalu 2016. veći je za 0,7% u odnosu na prethodni kvartal iz 2016.

Kada se ukupan broj priključaka usporedi na razini trećeg kvartala 2015. i trećeg kvartala 2016, on također pokazuje povećanje i to za 2,3%.

Predviđanja su da će čitavo tržište IPTV-a u budućnosti i dalje rasti.

Gospodarsko okruženje

I. 4

U drugomu ovogodišnjem kvartalu ponovo je ostvarena neočekivano visoka stopa rasta BDP-a od 2,8%, čime je dinamika rasta za prvu polovinu godine zadržana na 2,7%. Najveći utjecaj na ostvareni rast i dalje ima povećanje robnog izvoza, ali prvih šest mjeseci ove godine obilježeno je i značajnim oporavkom domaće potražnje. Tu potražnju čini osobna potrošnja koja je povećana 3,1%, potrošnja države koja je realno povećana 1,7%, te bruto investicije čiji je rast iznosio 5,4%. Rast BDP-a je u prvih šest mjeseci bio na razini rasta cijele EU, odnosno tek neznatno dinamičniji. Naime, prema desezoniranim podacima Hrvatska je rasla po stopi od 2,1%, a EU po stopi od 1,9%. Nastavi li se takav odnos, do kraja godine doći će tek do minimalnog približavanja prosjeku EU.

U srpnju su potrošačke cijene bile niže za 1,5%

nego prije godinu dana, što je nešto blaži pad od onog iz prethodnih mjeseci. Time se nastavlja trend negativne godišnje promjene cijena koji traje sada punih godinu dana, s time da rast cijena veći od 0,1% nije zabilježen od kraja 2014. godine.

Kretanje zaposlenosti nosi pozitivne i optimistične naznake, ali dinamika pozitivnih promjena je prespora, osobito kada se uzme u obzir niska baza (šestogodišnji kontinuirani pad), te kada se stanje zaposlenosti u Hrvatskoj stavi u kontekst prosjeka EU (Hrvatska ima drugu najmanju stopu zaposlenosti od svih članica EU). Također, primjetno je da se dinamike u segmentima zaposlenosti i nezaposlenosti razlikuju. Naime, u segmentu nezaposlenosti trendovi su znatno povoljniji nego u segmentu zapošljavanja: broj nezaposlenih od 217.089 u srpnju bio je najniži otkad imamo

donekle usporedive statističke podatke, dok je broj zaposlenih daleko od predkriznih godina. To je stoga što na male pomake u zaposlenosti i znatno dinamičnije pomake u nezaposlenosti utječe (nepovoljni) demografski trendovi i rastuća ekonomска emigracija. U svim mjesecima ove godine bilježi se rast plaća na godišnjoj razini, pri čemu je porast prosječne bruto plaće izraženiji od rasta neto plaće, što je povezano s prestankom utjecaja promjena u porezu na dohodak koje su prošle godine djelovale na snažan rast neto plaće. Istodobno se zbog pada potrošačkih cijena bilježi viši rast realnih od nominalnih plaća. Prosječna mjesecačna bruto plaća 2,0% viša je nego u prvom polugodištu prošle godine, dok je u tom istom razdoblju neto plaća viša za 1,6%. Uzimajući u obzir deflaciјu, bruto plaća je realno porasla za 3,6%, a neto plaća za 3,1%. Rast plaća utječe na rast raspoloživih sredstava stanovništva, podiže sklonost potrošnji i u konačnici povećanom osobnom potrošnjom pridonosi ostvarivanju gospodarskog rasta. Tečaj je bio relativno stabilan i u usporedbi s prošlom godinom, odnosno prosječna je vrijednost kune u prvih osam mjeseci bila tek 0,9% veća nego u istom prošlogodišnjem razdoblju. Takva je promjena bila nešto izraženija

nego u prethodne tri godine, ali i dalje dovoljno mala da se može govoriti o stabilnosti tečaja. U odnosu na početak godine, vrijednost je kune na kraju kolovoza bila 2,1% veća, a u odnosu na kraj kolovoza prošle godine 0,9% veća. Takav je obrazac kretanja tečaja sezonski uobičajen i bio je prisutan u većini prethodnih godina ako na tečaj nisu djelovale pojedine izvanredne okolnosti.

Krajem srpnja je 31 455 poslovnih subjekata bilo u blokadi s 19,2 milijarde kuna neizvršenih osnova za plaćanje. Takva razina vrijednosti neizvršenih osnova za plaćanje posljednji je put zabilježena početkom 2009. godine, ali sa 74% većim brojem subjekata u blokadi. To znači da je sada znatno veća vrijednost prosječnog duga, i to čak za 68%. No, nastavlja se opadajući trend vrijednosti blokada i broja blokiranih (iako usporeniji posljednja dva mjeseca) koji traje još od uvođenja Zakona o finansijskom poslovanju i predstečajnoj nadzorbi krajem 2012. godine, naknadno potaknut novim Stečajnim zakonom koji je stupio na snagu u rujnu prošle godine. Tako je u odnosu na prošlu godinu broj blokiranih poslovnih subjekata manji za 14,9 tisuća, a vrijednost neizvršenih osnova za 7,9 milijardi kuna.

I.5

Regulatorno okruženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje u tekstu: HAKOM) je u ovom izvještajnom razdoblju donijela konačne odluke u svim postupcima izmjene iznosa veleprodajnih cijena HT-a, kao operatera sa značajnom tržišnom snagom, a čije veleprodajne usluge Društvo koristi u svrhu pružanja maloprodajnih usluga svojim krajnjim korisnicima.

Na temelju ažuriranog troškovnog modela HAKOM je tako izračunao novu veleprodajnu cijenu mjesечne naknade za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji (dalje u tekstu: ULL) u iznosu od 49,53 kn koja će biti u primjeni od 1. siječnja 2017. godine. Kako se iznos mjesечne naknade za ULL uslugu uračunava u cijenu usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa u slučaju kada krajnji korisnik ostvaruje osnovni

pristup mreži putem operatora korisnika (dalje: NBSA usluga) HAKOM je ujedno izmjenio i cijenu NBSA usluge te definirao podjelu mjesечnih naknada za brzine do 30 Mbit/s i preko 30 Mbit/s. U odnosu na dosadašnje cijene, nove su cijene ULL usluge te NBSA usluge za brzine preko 30 Mbit/s više dok je cijena NBSA usluge za brzine do 30 Mbit/s niža. HAKOM je izračunao novu veleprodajnu cijenu mjesечne naknade za uslugu veleprodajnog širokopojsnog pristupa te cijene mjesечnih naknada za uslugu veleprodajnog visokokvalitetnog pristupa, koje nove cijene su niže od dosadašnjih. U odnosu na pak dosadašnje cijene usluge završavanja poziva u vlastitoj javnoj telefonskoj mreži koja se pruža na fiksnoj lokaciji te cijene usluge započinjanja poziva u javnoj neprektnoj komunikacijskoj mreži operatora HT-a,

nove cijene koje je HAKOM izračunao su više.

Na temelju metode „maloprodajna cijena minus“ HAKOM je ujedno završio i postupak izmjene cijene usluge najma korisničke linije (dalje u tekstu: WLR usluge), koje nove cijene su više u odnosu na dosadašnje cijene. Sve nove cijene veleprodajnih usluga u primjeni su od 1. siječnja 2017. godine, osim cijena za usluge međupovezivanja u javnoj nepokretnoj komunikacijskoj mreži, te cijene WLR usluge koje će biti u primjeni od 1. srpnja 2017. godine.

U odnosu na regulatorne obvezе koje je HAKOM odredio Optimu, kao društву pod kontrolom HT-a, donošenjem konačnih odluka u postupku analiza tržišta veleprodajnog (fizičkog) pristupa mrežnoj infrastrukturi na fiksnoj lokaciji i tržišta veleprodajnog središnjeg pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište, ističemo kako Društvo obvezno provodi test istiskivanja marže za svaku maloprodajnu cijenu regulirane usluge (usluge pristupa mreži, usluge pristupa internetu uz povezanu IPTV uslugu) i to neovisno o tome pruža li se ista samostalno ili kao dio paketa s drugim elektroničkim komunikacijskim uslugama. Međutim, napominjemo kako

je HAKOM u ovom izvještajnom razdoblju ažurirao Metodologiju testa istiskivanja marže te je nova metodologija u primjeni od 1. siječnja 2017. godine.

Od važnijih izmjena važećih propisa iz područja elektroničkih komunikacija valja istaknuti stupanje na snagu novih odredbi iz Pravilnika o načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga. Naime, obveza operatora da korisnicima moraju osigurati minimalnu brzinu širokopojasnog pristupa internetu od 70 posto maksimalno ugovorene brzine, kao i obveza da u slučajevima prijavljenih i utvrđenih kvarova duljih od 24 sata, operatori korisniku uvijek moraju ponuditi umanjenje računa ili drugi vid obetećenja, bez potrebe za ulaganje prigovora na iznos računa, a primjenjuje se od 1. siječnja 2017. godine.

U ovom izvještajnom razdoblju donesen je i novi Zakon o javnoj nabavi, u koji su preuzete Direktive Europske unije iz područja javne nabave. Novi Zakon o javnoj nabavi donosi jednostavnija i učinkovitija pravila javne nabave za naručitelje i gospodarske subjekte, a stupa na snagu 1. siječnja 2017. godine.

I.6

Poslovni pokazatelji i segmenti

Broj korisnika ¹	31.12.2016	30.09.2016	31.12.2016/ 30.09.2016	31.12.2015	31.12.2016/ 31.12.2015
Poslovni					
JGU ²	13.324	13.439	-0,9%	13.885	-4,0%
IPTV	1.090	1.083	0,6%	1.078	1,1%
Internet	11.653	11.717	-0,5%	11.779	-1,1%
Data	1.424	1.408	1,1%	1.365	4,3%
Rezidencijalni					
JGU	136.842	139.260	-1,7%	139.963	-2,2%
IPTV	30.112	29.617	1,7%	27.287	10,4%
Internet	89.027	89.565	-0,6%	88.310	0,8%

NAPOMENA: 1, 2

a. Segment rezidencijalne prodaje

I u četvrtom kvartalu 2016. Optima je nastavio s investiranjem u marketinške i prodajne aktivnosti usmjereni na smanjenje odljeva postojećih korisnika i povećanje priljeva novih korisnika.

Zahvaljujući tome, u rezidencijalnom segmentu ostvaren je uspjeh u pogledu prihoda za sve

tipove usluga izuzev javne govorne usluge, dok je značajno povećanje prihoda ostvareno na području širokopojasnog pristupa Internetu i IPTV usluge.

U odnosu na broj rezidencijalnih korisnika ne-pokretne javne govorne usluge u 2015. Optima 2016. godinu završava s padom broja korisnika za 2,2%, dok u četvrtom kvartalu 2016. u od-

1

Podaci koje dostavljamo razlikuju u odnosu na ranije podatke objavljene u finansijskim izvješćima Društva za 2015. godinu, a razlikuju se isključivo u pogledu podataka o broju korisnika. To je posljedica okolnosti koje su nastupile nakon objave finansijskih izvješćaja, a koje su se odrazile na izvještavanje.

Naime, u strukturi pružanja usluga krajnjim korisnicima dolazi do promjene u pogledu korištene veleprodajne usluge te se umjesto ranije prakse realizacije usluga korištenjem ULL ili WLR+CPS+BSA veleprodajnih usluga, nove usluge realiziraju korištenjem ULL ili NBSA veleprodajne usluge. U slučajevima kada se JGU realizira preko ULL ili putem veleprodajne WLR+CPS ili WLR+CPS+BSA usluge, prihod od pristupa JGU je uključen u kategoriju prihoda od JGU, međutim, u slučajevima kada se govorna usluga realizira korištenjem veleprodajne NBSA usluge, prihod od pristupa se alocira i izvještava u kategoriji Internet prihoda, budući je cijela usluga (i govorna usluga i usluga Inteneta) realizirana putem širokopojasnog pristupa Internetu. Bez obzira na korištenu veleprodajnu uslugu, prihod ostvaren od minuta razgovora uvijek se izvještava kao prihod od JGU.

2

Promjena metodologije: U okviru broja poslovnih korisnika JGU usluge u prethodnim periodima brojni su i veliki poslovni korisnici koji koriste samo internet i podatkovne usluge. Prethodni periodi ažurirani su kako bi podaci bili usporedivi

nosu na treći kvartal 2016. baza rezidencijalnih korisnika nepokretne javne govorne usluge bilježi pad od 1,7%. Međutim, negativan trend razvoja prihoda od nepokretne javne govorne usluge na nivou cijelog tržišta se odražava i na razvoj Optiminog prihoda. Tako je prihod od rezidencijalnih korisnika nepokretne javne govorne usluge u 2016. niži za 14,1% u odnosu na prethodnu godinu, a u četvrtom kvartalu 2016. prihod je za 0,9% niži u odnosu na treći kvartal 2016. Međutim, uvezvi u obzir kretanje prihoda tijekom 2016. i 2015 godine, vidljivo je da je Optima u 2016. godini usporila pad prihoda u ovom segmentu u odnosu na pad prihoda u prethodnim razdobljima.

U segmentu širokopojasnog pristupa internetu, Optima bilježi daljnji rast prihoda i broja korisnika. U 2016. godini prihod od širokopojasnog pristupa internetu povećan je za 18,0% u odnosu na 2015., a za 1,7% su se povećali prihodi četvrtog kvartala 2016. u odnosu na treći kvartal 2016. Istovremeno, broj korisnika je također narastao i to za 0,8% na godišnjoj razini u odnosu na 2015., no smanjio se za 0,6% u usporedbi četvrtog kvartala 2016. u odnosu na treći kvartal 2016.

I u IPTV segmentu rezidencijalnih korisnika zabilježen je porast broja korisnika, kako na godišnjoj tako i na kvartalnoj razini. Na godišnjoj razini, bilježi se značajan porast broja korisnika za 10,4% uz povećanje prihoda od 15,2%. U odnosu na treći kvartal 2016., zabilježen je rast broja korisnika od 1,7%, dok je prihod viši za 2,9%.

b. Segment poslovne prodaje

Kroz četvrti kvartal 2016. godine u poslovnoj prodaji su nastavljene ciljane aktivnosti svih prodajnih kanala na povećanje priljeva novih priključaka, na povećanje vrijednosti usluga u postojećoj korisničkoj bazi, te ponude širokog portfelja ICT rješenja i usluga.

U segmentu javne govorne usluge u odnosu na 2015. godinu Optima 2016. završava sa padom prihoda od 9,1% odnosno padom broja priključaka za 4,0%. U usporedbi kraja četvrtog kvartala i kraja trećeg kvartala 2016. godine bilježimo pad prihoda od 3,1% i pad broja priključaka od 0,9% kao posljedicu sezonskih efe-

kata, te daljnje migracije i optimizacije javne govorne usluge kod velikih poslovnih korisnika prelaskom na naprednija IP rješenja, kojima se smanjuje broj priključaka i samo korištenje usluge. Negativni trendovi u segmentu poslovnih korisnika nepokretne javne govorne usluge bilježe se i na nacionalnoj razini, što je glavni razlog negativnog trenda i unutar Optime. Nastavak negativnog trenda u segmentu nepokretne javne govorne usluge na nacionalnoj razini predviđa se i u budućnosti.

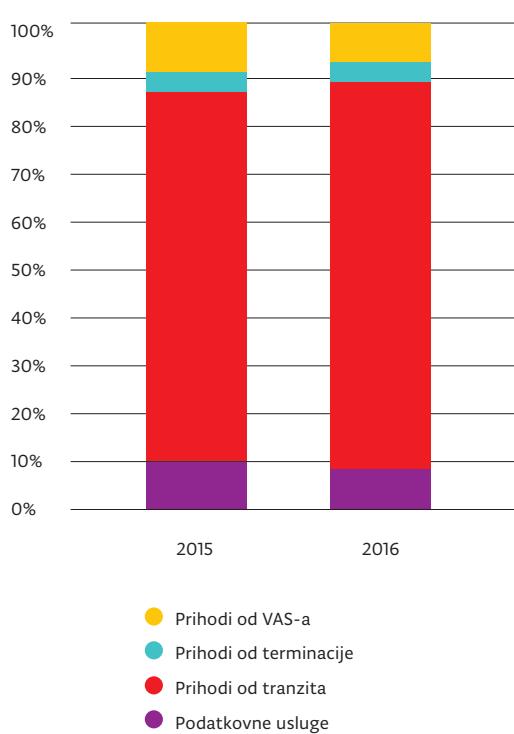
U segmentu širokopojasnog pristupa internetu u odnosu na 2015. bilježimo blagi pad broja priključaka za 1,1%, te rast prihoda od 11,4%. U skladu s trendom širenja tržišta, ciljnih aktivnosti i sve veće potražnje za većim brzinama u ovom segmentu, Optima generalno bilježi rast. Međutim, u četvrtom kvartalu 2016., u odnosu na treći kvartal 2016. zabilježena je stagnacija kao rezultat sezonskih efekata, pa je tako prihod blago smanjen za 0,8% uz pad broja priključaka od 0,5%.

U segmentu podatkovnih usluga zabilježen je porast broja priključaka za 4,3%, te rast prihoda za 15,0% na godišnjoj razini. U četvrtom kvartalu bilježimo blagi pad prihoda od 0,9% u odnosu na treći kvartal 2016. godine zbog završene realizacije dugoročnijih projekata povezivanja lokacija ključnih korisnika u privatne podatkovne mreže, sukladno potrebama poslovanja, organizacije, sigurnosti i unapređenja infrastrukture.

Tijekom četvrtog kvartala 2016. godine u poslovnoj prodaji je veliki fokus i dalje na ponudi ICT rješenja poslovnim korisnicima u suradnji sa nekoliko renomiranih partnera te su značajne aktivnosti poduzete u smjeru konstantnog širenja partnerske mreže i portfelja ICT rješenja i usluga. U 2016. je ostvaren prihod od 1,0 mil HRK dok u budućem razdoblju očekujemo daljnje širenje interne organizacije i partnerske mreže kako bi mogli odgovoriti na zahtjeve tržišta te postojećim i novim korisnicima ponuditi široki spektar inovativnih rješenja te rast prihoda iz ovog segmenta poslovanja.

U 2016. godini prihod od prodaje veleprodajnih usluga porastao je za 12,5% u odnosu na prethodnu godinu. Pritom je prihod od prodaje veleprodajnih govornih usluga (tranzita) porastao 17,9%. Ovaj porast uzrokovani je na-

Struktura interkonekcijskih prihoda

Izvor: Poslovne knjige Društva

stavkom efekta regulatornih promjenama tj. deregulacijom naknade za međupovezivanje za međunarodne pozive koji dolaze izvan EU/EEA.

Istovremeno se smanjio i pad prihoda od veleprodaje podatkovnih usluga, koji u odnosu na 2015 sada odstupa 3,3%. Trend usporavanja pada pokazuju i prihodi od terminacije koji su na godišnjoj razini 11,5% manji u odnosu na 2015. U predstojećem razdoblju očekujemo da će prihodi od terminacije ostati na razinama 2016. godine.

U 2016. godine prihodi od prodaje vas usluga smanjili su se 4,2% što je očekivani efekt nakon rasta od 30,7% u prethodnoj godini.

c. Razvoj infrastrukture, optičke mreže i internih servisa

Glasovne mreže

Tijekom 2016. godine nadograđena je interna razvijena NGN centrala klase 5 kojom se pružaju gorovne usluge rezidencijalnim i malim poslovnim korisnicima.

U glasovnu mrežu integrirana je interna razvijena NGN centrala klase 5 kojom se pružaju gorovne usluge poslovnim korisnicima busi-

ness trunking usluge.

Integriran je sbc-IC (Session Border Controller – Interconnection) sustav, koji omogućuje tehnološku migraciju postojećih TDM/ISUP IC veza na IP/SIP IC veze. Tehnološki napredak i regulatorne promjene omogućile su ostvarivanje međupovezivanja za gorovne interkonekcije korištenjem novih tehnologija i protokola (IP/SIP). Preduvjet je bilo uvođenje novog SessionBorderController sustava u glasovnu mrežu Optime. Time su stvoreni preduvjeti za smanjivanje postojećih kapaciteta međupovezivanja za gorovne interkonekcije korištenjem starijih tehnologija (TDM/ISUP) na minimalnu razinu. Tijekom 2016. godine izvršena su u sklopu integracije opsežna ispitivanja funkcionalnosti prilikom međupovezivanja glasovnih mreža sa pet domaćih operatora, te migracija gorovnog prometa sa postojećih TDM/ISUP IC veza na nove IP/SIP IC veze za pet domaćih operatora.

Također, integriran je novi sustav za napredni nadzor i dubinsku analizu korisničkog i operatorskog gorovnog prometa u jezgri glasovne mreže Optime, koji omogućava kvalitetniju i detaljniju analizu ostvarenih poziva, bržu i kvalitetniju reakciju na korisničke i operatorske prijave problema, te promptnu analizu i rješavanje problema prilikom spajanja novih korisnika u glasovnu mrežu.

Uspješno je provedena nadogradnja Centrex centrale klase 5 kojom se pružaju gorovne usluge poslovnim korisnicima usluge OptimalAN ured, te je u tijeku migracija korisnika na istu. U glasovnu mrežu integriran je interna razvijeni centralni sustav za inteligentno upravljanje pozivima koji je omogućio daljnji samostalni razvoj dodatnih usluga u jezgri glasovne mreže Optime.

Podatkovne mreže

Tijekom 2016. godine, završena je nadogradnja kapaciteta i povećanjem redundancije, postojećih MPLS usmjernika na ukupno 60 čvorova. U drugoj polovici 2016. godine prošireni su kapaciteti telekomunikacijskih veza prema gradu Drniš te je omogućeno pružanje IPTV usluge na ULL pristupu.

Krajem 2016. izvršena je nabavka nove serije Metro-Ethernet preklopnika čime je započet projekt nadogradnje Ethernet preklopnika u MAN (Metro Area Network) agregacijskom dijelu mreže.

Tijekom 2016. godine izvršeno je proširenje i optimizacija postojećih ADSL kapaciteta na ukupno 263 ULL kolokacije. Izvršena je nabavka opreme za proširenje 3.200 novih kombiniranih POTS/ADSL2+ sučelja.

U pristupnom ULL dijelu mreže Optime tijekom 2016. godine proširen je obuhvat VDSL pristupnom tehnologijom.

Integriran je novi BRAS sustav u mrežnu okolinu, čime su povećani kapaciteti za prihvatanje novih Internet korisnika, te je podignuta razina redundancije unutar samih BRAS sustava. Kapacitet međupovezivanja BRAS sustava i Internet mreže je povećan ugradnjom dodatnih sučelja kapaciteta 10Gb/s.

Nadograđen je sustav za automatsku konfiguraciju korisničke opreme (ACS – Automatic Configuration Server – TR069) zbog povećanja broja korisnika širokopojasnog pristupa.

Tijekom 2016. godine razvijen je i uspješno testiran novi APOD sustav (Automatska Proaktivna Optimizacija DSL linija), inicijalno u testnom okruženju, a nakon toga i u ograničenom produkcijskom okruženju na području Siska i Varaždina u kontroliranim uvjetima. Slijedi puna integracija APOD sustava u mrežnu okolinu Optime u cilju redovite, automatske optimizacije xDSL linijskih parametara što će u konačnici imati za rezultat stabilizaciju xDSL linija na području cijele RH, smanjiti broj smetnji, a samim time i povećati zadovoljstvo korisnika.

Do kraja 2016. godine izvršeno je međupovezivanje sa ukupno četiri (4) pružatelja usluge pristupa Internetu, ukupni kapacitet međupovezivanja je 8x10Gb/s. Ostvareno je i međupovezivanje sa više od 80 operatora za izravnu razmjenu Internet prometa na čvorишtu CIX (Croatian Internet eXchange) u Zagrebu i VIX (Vienna Internet exchange) u Beču, ukupnog kapaciteta međupovezivanja od 2x10Gb/s.

Izvršena je nadogradnja telekomunikacijskih veza za međupovezivanje mreža Hrvatskog telekoma i Optime u svrhu razmjene bitstream prometa. Višestruka sučelja razine 1Gb/s nadograđena su višestrukim sučeljima kapaciteta razine 10Gb/s. U tijeku je migracija prometa iz starih domena u nove domene za međupovezivanje.

U prijenosnom dijelu mreže Optime, a u sklopu projekta zamjene DWDM (Dense Wavelength Division Multiplexing) opreme proizvođača ECI Telekom modernijim sustavom proizvođača Nokia Alcatel-Lucent, u potpunosti je nadograđena DWDM mreža na dijelu mreže Zagreb – Sisak – Slavonski Brod – Borinci – Osijek, čime su osigurani kapaciteti za daljnji nesmetani rast. Također su izvršene tehničke predradnje koje su uvjet za izvršavanje drugog dijela projekta zamjene DWDM opreme na relaciji Zagreb – Kozina (SLO) – Rijeka, te na međunarodnom dijelu prijenosne mreže na relaciji Zagreb – Ljubljana (SLO) – Beč (A).

Tijekom 2016. godine propagirani su novi IPTV kanali kroz mrežu Optime: Sport klub 4, 5 i 6 (u SD formatu) te Sport klub 1, 2 i 3 (u HD formatu), HBO3 (SD) i HBO3 (HD), Orlando Kids (SD), Grand TV (SD), Fight Chanel World (HD), HRT2 (HD), Laudato TV (SD), CNBC (SD), Fight Cannel (Pay Per View) (SD), te HNTV (SD).

Mrežna infrastruktura i optičke mreže

Razvoj svjetlovodne infrastrukture, odnosno izgradnju vlastite svjetlovodne mreže, tijekom cijele 2016. godine činila je poglavito izgradnja svjetlovodnih privoda do naših novih krajnjih veleprodajnih i maloprodajnih korisnika te jedne svjetlovodne trase između Krka i Punta.

Govoreći brojkama, u sva četiri kvartala radi se o 73,5 km nove svjetlovodne mreže, koju čini izgradnja 231 novih svjetlovodnih priključaka i jedne svjetlovodne trase. Najveća količina priključaka izvedena je na području sjeverne Hrvatske (101 kom), iza koje slijede zapadna (64 kom), južna (33 kom) i istočna sa 33 komada izvedenih svjetlovodnih priključaka.

U samom četvrtom kvartalu izgrađeno je 40 novih svjetlovodnih priključaka (novih 7,5 km). Najviše svjetlovodnih priključaka izgrađeno je na području sjeverne Hrvatske (26 kom), iza koje slijede istočna Hrvatska (6 kom), zapadna Hrvatska (5 kom) te južna Hrvatska (3 kom).

Nadzor (NOC)

Migracijom nadzora performansi sa starog Cacti sustava na novi Zabbix nadzorni sustav (BRAS i CGNAT sustav, kolokacijskih usmjerjnika, radio sustava: Pasolink, Ubiquiti i Mikrotik te firewall sustava), u prvom polugodištu 2016. godine proširen je i poboljšan nadzor

telekomunikacijskih sustava i usluga.

U istu svrhu u nadzor su dodani i novi sustavi (Session Border Controller – sustava za SIP/IP međupovezivanje glasovnih mreža, nove VDSL Iskratel kartice, nadzor prometa IPTV tokova zaprimljenih od isporučitelja, telekomunikacijske 10Gbps veze za bitstream međupovezivanje sa HT-om, HaloSurf optička korisnička sučelja)

Sustav je nadograđen novim funkcionalnostima u cilju otkrivanja izvora i odredišta DDoS napada, proširenja aktivnog nadzor broja korisnika (Bitstream i velikih poslovnih) po županijama, provjera izvršavanja automatske konfiguracije IPTV kanala na DSLAM sustavima te dodavanje funkcije odabira pojedinačnih parametara koji se nadziru u svrhu slanja izvještaja o razini kvalitete istih krajnjem korisniku ili interno u poslovne svrhe.

Tehnički servisi

U dijelu tehničkih servisa ukinuti su papirnati radni nalozi, te je Optima kao ekološki svjesna kompanija prešla na distribuciju radnih zadataka samo u elektroničkom obliku. Na taj način povećana je interna efikasnost i pridoneseno očuvanje okoliša.

Izvršene su dodatne prilagodbe procesa otklona smetnji u svrhu pripreme za novu regulativu, uvedena su parkiranja radnih naloga na zahtjev korisnika i napravljene su jasnije definicije uzroka smetnji.

Interni razvoj aplikacija

Tijekom prve polovine 2016. godine, izvršena je migracija baza podataka na novu verziju i na nove servere i na novi diskovni sustav, što omogućava veću stabilnost i brže izvršavanje upita na bazama (brže obrade računa, dohvaćanje izvještaja, brži odgovor na upite u CRM-u itd.).

U suradnji s partnerima uvedeni su novi sustavi za upravljanje prodajom („campaigning“) koji omogućava kvalitetnije i efikasnije usmjeravanje i praćenje prodajne snage na terenu te sustav za upravljanje ljudskim resursima.

Interno su razvijeni novi sustavi za mail uslugu korisnika (smanjenje SPAM-a), autentifikaciju i autorizaciju (povećanje stabilnosti sustava i podrška za IPv6) te zaštitu DNS servera od DDoS napada.

U svrhu povećanja efikasnosti procesa aktivacije korisnika i otklona kvara redizajnirani

su sustavi za provjeru dostupnosti, sustav za otklon kvara na drugoj razini (smc) te sustav za radne naloge.

U skladu s novom regulativom izmijenjeni su sustavi za prijavu kvara i razvijen novi sustav za B2B komunikaciju s trećim operaterima preko HAKOM-ovog servisa.

Razvijena je end to end testna platforma koja omogućava kvalitetnije testiranje novih usluga i paketa prije produkciskog testiranja.

U skladu s modernim trendovima u IT sektoru, društvo je prešlo na Microsoft Office365 cloud čime je povećana efikasnost u poslovanju, sigurnost očuvanja podataka i bolja kolaboracija.

Infrastruktura

Nastavljen je projekt zamjene baterija u kolokacijama koji je započeo u prvoj polovini 2016. godine, a s ciljem osiguranja autonomije sustava u slučaju ispada električne mreže.

ICT Solutions

Kroz ICT solutions korisnicima je ponuđeno kompletno poslovno rješenje uz standardne usluge Optime, čime se stvara dodana vrijednost istih, te smo tijekom Q4 značajno povećali broj prodajnih prilika, što će se odraziti na realizaciju prihoda tijekom 2017.

Baza partnera Optima se konstantno proširuje, što će povećati prisutnost društva na tržištu, te se u narednim kvartalima očekuje proširenje portfelja rješenja.

Tijekom četvrtog kvartala su uspješno ispunjeni predviđjeti za prve tri usluge standardizirane usluge sukladno potražnji i potrebama tržišta, radi se o uslugama nadzora vozila, najma multifunkcijskih uređaja i ponudi Office-a 365.

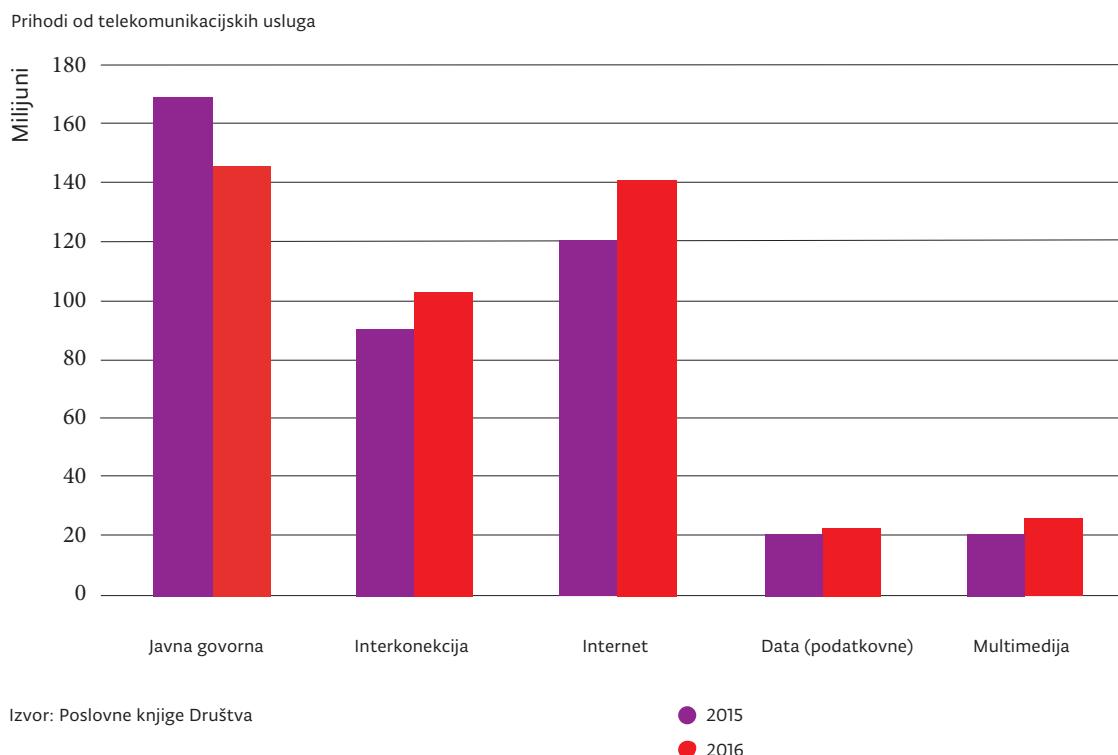
U idućim razdobljima će se raditi na optimizaciji interni procesa, te jačanju fokusa prodajne organizacije na nuđenje širokog portfelja rješenja.

Financijski rezultati Grupe

I. 7

Sažetak (u tisućama kuna)	2015	2016	2016/ 2015	Q4 2015	Q4 2016	Q4 2016/ Q4 2015
Ukupni poslovni prihodi	437.703	454.287	3,8%	105.322	112.292	6,6%
Ukupni poslovni rashodi	335.342	348.969	4,1%	77.312	81.938	6,0%
EBITDA	102.361	105.319	2,9%	28.009	30.355	8,4%
Jednokratne stavke	4.029	891	(77,9%)	428	173	(59,6%)
EBITDA prije jednokratnih stavki	106.390	106.210	(0,2%)	28.438	30.528	7,3%
EBITDA marža (prije jednokratnih stavki)	24,3%	23,4%	(3,8%)	27,0%	27,2%	0,7%
Amortizacija	63.739	68.970	8,2%	8.801	18.608	111,4%
Financijski rezultat (neto)	(25.863)	(22.531)	(12,9%)	(7.789)	(7.253)	(6,9%)
Neto dobit / (gubitak) prije poreza	12.759	13.817		11.419	4.493	
Neto dobit / (gubitak) prije poreza i jednokratnih stavki	16.788	14.708		11.847	4.666	

*U 2015.G. UKLJUČEN JE RETROGRADNI DISKONT FINANCIJSKIH OBVEZA I IPTV PRAVA, TE REKLASIFIKACIJA EFEKTA MCL-A U KAPITAL

a. Konsolidirani prihodi

Ukupni prihodi od telekomunikacijskih usluga u 2016. godini veći su za 3,8% u odnosu na prethodnu godinu. Promatrajući samo posljednji kvartal 2016.g., prihodi od telekomunikacijskih usluga veći su za 6,6% u odnosu na isti period prethodne godine, što je dodatni pokazatelj pozitivnih trendova u 2016.

Pozitivan trend povećanja prihoda u odnosu na prethodnu godinu rezultat je rasta prihoda u svim segmentima usluga osim javne govorne usluge, najviše kao rezultat porasta broja korisnika.

Na godišnjoj razini je Društvo ostvarilo rast prihoda od interneta za 16,5%, rast prihoda od multimedije za 14,5%, te veće prihode od podatkovnog prometa za 7,6%.

Prihodi od interkonekcije su veći za 14,3% kao posljedica većeg prihoda od tranzita, a čiji je porast uzrokovao deregulacijom terminacijskih naknada međunarodnih poziva koji dolaze izvan EU/EEA.

S druge strane, povećanje prihoda djelomično je umanjeno padom prihoda od javne govorne usluge za 13,0%, kao posljedica općeg trenda pada korištenja javne govorne usluge na globalnoj razini.

Pozitivni trendovi su vidljivi kako na godišnjoj razini, tako i na razini kvartala.

b. Dobit prije kamata, oporezivanja i amortizacije – EBITDA

Konsolidirana EBITDA veća je za 2,9% u odnosu na prethodnu godinu, najviše zbog trenda porasta telekomunikacijskih prihoda i nižih jednokratnih stavaka u 2016. godini.

EBITDA prije jednokratnih stavki za 2016. godinu iznosi 106,2 mil HRK, što znači da je ostvareni poslovni rezultat u skladu s prethodnom godinom uz manja odstupanja, što znači da je postignuta stabilnost u poslovanju, uz trend porasta telekomunikacijskih prihoda s jedne strane, te mjera uštede na troškovima na drugoj strani.

c. Neto dobit/(gubitak)

Iuzimajući jednokratne stavke, te uzimajući u obzir finansijske troškove vezane za predstečajnu nagodbu, efekt diskonta finansijskih obveza, i veći trošak amortizacije u 2016, neto rezultat veći je za 1,1 mil HRK u odnosu na prethodnu godinu.

d. Kapitalna ulaganja u 2016. godini

Konsolidirana kapitalna ulaganja u 2016. godini iznosila su 50,0 mil HRK. Od toga je 23,7 mil

	2016 (u 000 kn)	udio %
Opća ulaganja	1.223	2%
Kapitalna ulaganja tehnike	48.737	98%
Pristupna mreža (ACCESS Network)	23.725	48%
Jezgra mreže (CORE Network)	5.458	11%
Telekomunikacijski centar	19.555	39%
UKUPNO	49.961	100%

HRK uloženo u razvoj pristupne optičke mreže, širenje mreže kolokacija, korisničku opremu za pružanje IPTV i internet usluga rezidencijalnim korisnicima, te opremu za spajanje poslovnih korisnika. U jezgru mreže uloženo je 5,5 mil HRK što je pretežno iskorišteno za daljnje proširenje jezgre mreže na 10G tehnologiju, dok je 19,6 mil HRK uloženo u proširenje usluga korisnicima.

e. Upravljanje rizicima

Upravljanje valutnim rizikom

Valutni rizik je rizik da će se vrijednosti financijskih instrumenata promijeniti uslijed promjene tečaja. Društvo je najviše izloženo valutnom riziku po osnovi obveza po dugoročnim zajmovima, denominiranim u inozemnim valutama, koji se preračunavaju u kune primjenom važećeg tečaja na datum bilance. Nastale tečajne razlike terete rashode poslovanja ili se knjiže u korist računa dobiti i gubitka, ali ne utječu na tijek novca.

Kamatni rizik

Izloženost Društva kamatnom riziku nije značajna, budući da Društvo nema obveze po varijabilnim kamatnim stopama

Ostala imovina i obvezne, uključujući i izdane obveznice, nisu izloženi kamatnom riziku.

Kreditni rizik

Kreditni rizik odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obvezne

koje proizlaze iz potencijalnih financijskih gubitaka Grupe. Grupa nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika s ugovornim stranama sa sličnim karakteristikama, te je usvojila procedure koje primjenjuje u poslovanju s kupcima. Grupa dobiva dovoljno kolateralu, ukoliko je potrebno, kao sredstvo za ublažavanje rizika financijskog gubitka zbog neispunjene obveza, te ne jamči za obveze trećih strana.

Grupa smatra da se njihova maksimalna izloženost odražava se u iznosu od dužnika umanjeni za rezervacije za umanjenja vrijednosti koji je priznat na datum izvještaja o financijskom položaju.

Osim toga, Grupa je izložena riziku putem novčanih depozita u bankama. Upravljanje ovim rizikom je usredotočeno na poslovanje s najuglednijim bankama u stranom i domaćem vlasništvu na domaćem i inozemnom tržištu, te na temelju kontakta sa bankama na dnevnoj osnovi.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti snosi Uprava Društva, koja postavlja odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti, s ciljem upravljanja kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim zahtjevima financiranja i likvidnosti. Društvo upravlja rizikom likvidnosti održavajući adekvatne rezerve i kreditne linije, kontinuirano uspoređujući planirani i ostvareni tijek novca uz praćenje dospijeća potraživanja i obveza.

I.8

Otkup vlastitih dionica

Tijekom 2016. godine nije bilo otkupa vlastitih dionica.

II.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja

Društvo je u skladu s odredbom čl. 250a i 250b Zakona o trgovačkim društvima izradilo Godišnje izvješće uprave o stanju i poslovanju Društva i Grupe za poslovnu 2016. godinu koje sadrži Izjavu o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja.

Društvo u svom poslovanju nastoji u najvećoj mogućoj mjeri pridržavati se preporuka Kodeksa korporativnog upravljanja objavljenog na stranicama Zagrebačke Burze d.d. uzimajući u obzir sve okolnosti i specifičnosti svoje organizacije poslovanja.

Društvo se pridržava preporuka Kodeksa korporativnog upravljanja uz iznimku onih odredbi čija primjena u trenutnim okolnostima nije praktična:

- Društvo nije dioničarima, koji iz bilo kojeg razloga nisu u mogućnosti sami glasati na Glavnoj skupštini, bez posebnih troškova, osiguralo opunomoćenike koji su dužni glasovati sukladno njihovim uputama. Dioničari koji nisu u mogućnosti sami glasovati, sami prema vlastitom izboru određuju opunomoćenike koji su dužni glasati prema njihovim uputama.
- Odluka o isplati dividende ili predujma dividende ne postoji s obzirom da se dividenda nije isplaćivala u 2016. godini.
- Za vrijeme održavanja Glavne skupštine dioničarima nije omogućeno glasanje uporabom moderne komunikacijske tehnologije jer ista nije predviđena Statutom.
- Rad Nadzornog odbora nije određen posebnim unutarnjim pravilima. Na rad Nadzornog odbora primjenjuju se odredbe Zakona o trgovačkim društvima. Međutim, Nadzorni

odbor ima osnovanu Komisiju za praćenje si-nergijskih mjera, sukladno uvjetima odobrene koncentracije Hrvatskog Telekoma d.d. i Društva. Način rada spomenute Komisije propisan je uvjetima određenim u Rješenju Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja Klase: UP/I 034-03/2013-02/007; Urbr: 580-06/41-14-096 od 19. ožujka, 2014.

- Nadzorni odbor nije u svom većinskom dijelu sastavljen od neovisnih članova kako su oni definirani preporukom Kodeksa. Svi članovi Nadzornog odbora odabrani su na Glavnoj skupštini Društva uz poštivanje procedure objave kandidatura.
- Pravo na naknadu za rad članova Nadzornog odbora određeno je odlukom Glavne skupštine i to u fiksnom mjesecnom iznosu.
- Komisija za reviziju nije sastavljena većinom od nezavisnih članova Nadzornog odbora. Većinu članova Komisije čine članovi Nadzornog odbora koji su u poslovnom odnosu sa većinskim dioničarima, a jedan član je radnik kod većinskog dioničara.
- Društvo nema izjavu o politici nagradjivanja Uprave i Nadzornog odbora. Društvo objavljuje podatke o svim isplatama izvršenim članovima Uprave i Nadzornog odbora. Predmetni podaci objavljuju se u pravilu skupno unutar godišnjeg izvješća Društva.
- Društvo unutarnju kontrolu provodi putem internih procedura koje obuhvaćaju i provedbu nadzora nad urednim izvršavanjem obveza, tako da u smislu Kodeksa korporativnog upravljanja pored prednje rečene Komisije za reviziju, nema posebne organizacijske jedinice koja se bavi isključivo unutarnjom kontrolom.

Posebna napomena:

Nadzorni odbor ima ustrojenu Komisiju za praćenje sinergijskih mjera, Komisiju za imenovanja i nagrađivanja (osnovana 10.12.2015. godine), te je početkom 2016. godine osnova-

na Komisija za revizije, sa svrhom detaljnog analiziranja financijskih izvještaja, pružanja potpore računovodstvu društva, te uspostave dobre i kvalitetne unutarnje kontrole društva.

Unutarnji nadzor u društvu i upravljanje rizicima u odnosu na financijsko izvještavanje

II. 1

Početkom 2016. godine, Nadzorni odbor je osnovao Komisiju za reviziju sa svrhom detaljnog analiziranja financijskih izvještaja, pružanja potpore računovodstvu društva te uspostave dobre i kvalitetne unutarnje kontrole društva.

Društvo nema osnovanu zasebnu organiza-

cijsku jedinicu koja bi obavljala isključivo poslove unutarnje revizije, međutim Društvo ima organiziranu organizacijsku jedinicu korporativne sigurnosti koja u okviru svojih redovnih aktivnosti djeluje na minimiziranju svih rizika u poslovanju.

Značajni imatelji dionica u Društvu na dan 31.12.2016.

II. 2

Na dan 31.12.2016. najveći dioničar Društva je Zagrebačka banka d.d. sa 40,32% udjela u temeljnem kapitalu. Slijedi ju Hrvatski Telekom

sa 19,02% udjela u temeljnem kapitalu. Najveći dioničar među fizičkim osobama je Marijan Hanžeković sa 4,03% udjela.

Pravila o imenovanju i opozivu članova Uprave i Nadzornog odbora i njihove ovlasti

II. 3

Poslove Društva vodi Uprava koja se sastoji od tri do pet članova. Jedan od članova Uprave imenuje se Predsjednikom Uprave. Upravu i Predsjednika Uprave imenuje i opoziva Nadzorni odbor. Članovi Uprave imenuju se na razdoblje od 2 godine i mogu biti ponovo imenovani. Prema Zakonu o trgovačkim društvima i Statutu, Uprava vodi poslove na vlastitu odgovornost pri čemu je ovlaštena

poduzimati sve radnje i donositi odluke koje smatra potrebnim za uspješno vođenje Društva. Uprava je dužna poštivati ograničenja određena Statutom. Svaki član Uprave Društva, zastupa Društvo skupno s još jednim članom Uprave.

Nadzorni odbor sastoji se od devet članova od kojih jednog imenuju radnici. Nadzorni odbor

izabire Glavna skupština Društva običnom većinom glasova, izuzev člana Nadzornog odbora kojeg imenuju radnici. Mandat članova Nadzornog odbora određuje se u trajanju od 4 godine i mogu biti ponovo izabrani. Članovi Nadzornog odbora biraju između sebe Predsjednika i Zamjenika predsjednika Nadzornog odbora. Zamjenik predsjednika ima prava i obaveze Predsjednika samo u slučaju Predsjedničke sprječenosti u obavljanju svoje funkcije.

Za pojedine transakcije, odnosno odluke Uprave, Uprava je dužna ishoditi prethodnu sugla-

snost Nadzornog odbora prema kriterijima utvrđenim čl. 15 Statuta. Nadzorni odbor u okviru svoga djelokruga obavlja poslove utvrđene čl. 18 Statuta.

Uprava je sukladno odredbi čl. 8 Statuta ovlaštena u roku od pet godina od dana upisa izmjena Statuta u sudski registar, jednom ili više puta povećati temeljni kapital Društva za ukupnu svotu do stoosamdesetmilijuna kuna (odobreni temeljni kapital). Za takvo povećanje temeljnog kapitala potrebna je suglasnost Nadzornog odbora.

II. 4

Promjene u upravljačkim tijelima

Tijekom 2016. godine nije bilo promjena u sastavu Nadzornog odbora, te Nadzorni odbor i nadalje broji devet članova, i to: Siniša Đuranović, predsjednik, Ariana Bazala-Mišetić, zamjenica predsjednika te članovi Marina Brajković, Jasenka Anica Kreković, Marko Makedek, Ana Hanžeković, Rozana Gregorinić, Maša Serdinšek i Ivica Hunjek.

Vezano uz promjene u sastavu članova Uprave, tijekom promatranog razdoblja, Nadzorni

odbor je reimenovao na iste funkcije predsjednika Uprave g. Zorana Kežmana te članove Uprave gđu Mirelu Šešerko i g. Tomislava Tadića. Slijedom navedenog, Uprava i nadalje broji četiri člana i to: Zoran Kežman, predsjednik, Mirela Šešerko, članica Uprave, Irena Domjanović, članica Uprave i Tomislav Tadić, član Uprave.

Društvo nema pisani politiku raznolikosti.

Izvješće neovisnog revizora Dioničarima i Upravi društva OT-Optima Telekom d.d.:

Mišljenje

Prema našem mišljenju, priloženi nekonsolidirani i konsolidirani finansijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj društva OT-Optima Telekom d.d. („Društvo“) i njegovih podružnica (zajedno „Grupa“) na dan 31. prosinca 2016. i njihovu finansijsku uspješnost i novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji (MSFI-ima).

Što smo revidirali

Nekonsolidirani i konsolidirani finansijski izvještaji Društva i Grupe obuhvaćaju:

- Nekonsolidirani i konsolidirani izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2016.;
- Nekonsolidirani i konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za tada završenu godinu;
- Nekonsolidirani i konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala za tada završenu godinu;
- Nekonsolidirani i konsolidirani izvještaj o novčanim tijekovima za tada završenu godinu; i
- Nekonsolidirane i konsolidirane bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su podrobnije opisane u našem izvješću u odjeljku o *Odgovornosti revizora za reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih finansijskih izvještaja*.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za naše mišljenje.

Neovisnost

Neovisni smo od Društva i Grupe u skladu s *Kodeksom etike za profesionalne računovođe* Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom.

Naš pristup reviziji

Pregled

Značajnost

- Značajnost za finansijske izvještaje Društva i Grupe kao cjelina: 4.000 tisuća kuna, što predstavlja 0,90% ukupnih prihoda.

Opseg revizije

- Obavili smo reviziju Društva, dok podružnice nisu značajne.
- Naš revizijski opseg je obuhvatio 99% Grupnih prihoda i 99% apsolutne vrijednosti pripadajuće Grupne dobiti.

Ključna revizijska pitanja

- Kapitalizacija prava na sadržaj
- Naplativost potraživanja po danim kreditima

Kako smo odredili opseg revizije

Oblikovali smo našu reviziju utvrđujući značajnost i procjenjujući rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u nekonsolidiranim i konsolidiranim finansijskim izvještajima. Konkretno, razmatrali smo područja subjektivnih procjena uprave; kao na primjer, značajne računovodstvene procjene koje uključuju prepostavke i uzimaju u obzir buduće događaje koji su inherentno neizvjesni. Također smo obavili postupke vezano za zaobilaznje internih kontrola od strane uprave, uključujući između ostalog i analizu da li postoje dokazi koji bi upućivali na pristranost koja predstavlja rizik materijalne pogreške kao posljedicu prijevare.

Prilagodili smo opseg revizije kako bismo obavili dostatnu razinu posla koja nam omogućava izražavanje mišljenja na nekonsolidirane i konsolidirane finansijske izvještaje kao cjelinu, uzimajući u obzir strukturu Društva i Grupe, računovodstvene procese i kontrole te industriju u kojoj Društvo i Grupa posluju.

Značajnost

Na opseg naše revizije je utjecala naša primjena značajnosti. Revizija je oblikovana kako bi se moglo steći razumno uvjerenje o tome jesu li nekonsolidirani i konsolidirani finansijski izvještaji bez značajnog pogrešnog prikaza. Pogrešni prikazi mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. Smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih nekonsolidiranih i konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Temeljem naše profesionalne prosudbe utvrdili smo određene kvalitativne pragove značajnosti, uključujući značajnost za nekonsolidirane i konsolidirane finansijske izvještaje kao cjelinu, kako je prikazano u tabeli niže. Oni su nam, zajedno s kvalitativnim razmatranjima pomogli u određivanju opsega revizije, vrste, vremenskog rasporeda i obujma naših revizijskih postupaka, kao i utvrđivanju utjecaja pogrešnog prikazivanja, pojedinačno i u zbroju na nekonsolidirane i konsolidirane finansijske izvještaje kao cjelinu.

Značajnost za finansijske izvještaje kao cjelina

4.000 tisuće kuna (2015.: 3.350 tisuća kuna)

Kako smo je utvrdili

0,90% ukupnih prihoda

Obrazloženje za korišteno odabranou mjerilo

Smatramo da su ukupni prihodi prikladno mjerilo jer je to pokazatelj prema kojem se mjeri uspješnost poslovanja Društva i Grupe, u smislu tržišnog udjela i kupaca.

Osim toga neto dobit/gubitak prethodnih godina bio je promjenjiv, dok su ukupni prihodi bili dosljedni.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije nekonsolidiranih i konsolidiranih finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključna revizijska pitanja

Kapitalizacija prava na sadržaj

Vidjeti bilješku 3 (Sažetak računovodstvenih politika) i bilješku 14 (Nematerijalna imovina).

Usmjerili smo pozornost na ovo područje zbog značajnosti kapitaliziranih troškova i činjenice da se radi o prosudbi. Naša revizija je bila usmjerena na slijedeća dva ključna rizika: (1) rizik da li su ispunjeni kriteriji potrebnii za kapitalizaciju takvih troškova i (2) rizik da procjene uprave vezano uz buduća plaćanja po ugovorima za sadržaj nisu razumne.

Kao što je prikazano u bilješci 14, nematerijalna imovina u izvještaju o finansijskom položaju uključuje i kapitalizirana prava na sadržaj u iznosu od 18.068 tisuća kuna za Društvo i za Grupu.

Kako smo revidirali Ključno revizijsko pitanje

Revizija ovog područja uključila je sljedeće postupke:

- Dobili smo detaljni pregled kapitaliziranih ugovora za sadržaj u tekućem i prethodnim razdobljima i uskladili navedeni pregled s podacima iz prethodne godine i podacima iz glavne knjige tekuće godine. Uskladom nisu uočene značajne razlike.
- Pregledom odgovarajućih ugovora i faktura testirali smo uzorak kapitaliziranih troškova kako bismo procijenili da li su kapitalizirani sukladno računovodstvenoj politici Društva i Grupe.
- Nadalje, procijenili smo razumnost pretpostavki (očekivani broj budućih kupaca i diskontna stopa) korištenih za mjerjenje budućih plaćanja. Usporedili smo procjenu očekivanog broja kupaca s povijesnim podacima te razmotrili konzistentnost pretpostavke buduće stope rasta s poslovnim planovima uprave. Također smo usporedili korištenu diskontnu stopu s tržišnim podacima. Nismo identificirali odstupanja.

Stoga smo utvrdili da su troškovi kapitalizirani u skladu s računovodstvenom politikom Društva i Grupe te da su procjene uprave bile razumne.

Ključna revizijska pitanja

Naplativost potraživanja po danim kreditima

Vidjeti bilješku 3 (Sažetak računovodstvenih politika) pod točkom „Financijska imovina“.

Usmjerili smo pozornost na ovo područje budući da naplativost potraživanja po danim kreditima podliježe prosudbama Uprave, uključujući i trenutak umanjenja vrijednosti i iznos umanjenja vrijednosti.

Kao što je prikazano u bilješci 16, na dan izvještaja o financijskom položaju neto vrijednost danih kredita Društva iznosi 16.230 tisuća kuna, odnosno 11.168 tisuća kuna za Grupu.

Kako smo revidirali Ključno revizijsko pitanje

Revizija ovog područja uključila je sljedeće postupke:

- Stekli smo razumijevanje uvjeta svih sklopljenih ugovora za dane kredite, povjesne naplativosti i primljenih zaloga vezanih uz dane kredite.
- Održali smo razgovore sa menadžmentom i drugima i preispitali njihove prepostavke. Formirali smo vlastitu prosudbu uzimajući u obzir vanjske dokaze za relevantne ugovorne strane.
- Procijenili smo razumnost prepostavki menadžmenta korištenih u vrednovanju primljenih zaloga za dane kredite.

Zaključili smo da je procjena naplativosti od strane Uprave unutar razumnog raspona rezultata u kontekstu cijelokupnog potraživanja po danim kreditima.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće koje uključuje Izvješće poslovodstva i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja Društva i Grupe (ali ne uključuju nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima).

Naše mišljenje o nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, uključujući i Izvješće poslovodstva te Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja.

U vezi s našom revizijom nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije, i u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvješća poslovodstva i Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, obavili smo također postupke propisane odredbama hrvatskog Zakona o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru da li Izvješće poslovodstva uključuje objave zahtijevane člankom 21. i 24. Zakona o računovodstvu, te da li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije definirane u članku 22. Zakona o računovodstvu.

Temeljeno na poslu koji smo obavili tijekom revizije, prema našem mišljenju:

- Informacije u Izvješću poslovodstva i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja za financijsku godinu za koju su nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji pripremljeni uskladene su, u svim značajnim odrednicama, s nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima;
- Izvješće poslovodstva sastavljeno je u skladu s člankom 21. i 24. Zakona o računovodstvu; te

- Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije definirane u članku 22. Zakona o računovodstvu.

Nadalje, na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i Grupe i njihovog okruženja stečenog u okviru revizije, od nas se zahtijeva da izvijestimo ukoliko zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz u Izvješću poslovodstva i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja. U tom smislu mi nemamo ništa za izvijestiti.

Odgovornost uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za nekonsolidirane i konsolidirane finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje nekonsolidiranih i konsolidiranih finansijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji, i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja nekonsolidiranih i konsolidiranih finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju nekonsolidiranih i konsolidiranih finansijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva i Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja ako je to primjenjivo te za korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava namjerava likvidirati Društvo ili Grupu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja Društva i Grupe.

Odgovornost revizora za reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li nekonsolidirani i konsolidirani finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kad ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih nekonsolidiranih i konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza nekonsolidiranih i konsolidiranih finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrol relevantnih za reviziju kako bismo osmislili revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva i Grupe.

- Ocenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva i Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo i Grupa prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Prikupljamo dostatne primjerene revizijske dokaze vezano za financijske informacije subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe kako bismo mogli izraziti mišljenje na konsolidirane financijske izvještaje. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadzor i provedbu grupne revizije. Mi smo samostalno odgovorni za naše izvješće neovisnog revizora.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor, između ostalih pitanja, planirani djelokrug i vremenski raspored revizije i važne revizijske nalaze, uključujući značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

Angažirani partner u reviziji odgovoran za ovo izvješće neovisnog revizora je Tamara Maćašović.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Ulica kneza Ljudevit Posavskog 31, Zagreb
14. veljače 2017.

TM
Tamara Maćašović
Član Uprave i ovlašteni revizor

OT-Optima Telekom d.d.
i ovisna društva

Konsolidirani i nekonsolidirani finansijski izvještaji
na dan 31. prosinca 2016.
zajedno s izvješćem neovisnog revizora

Sadržaj

	<i>Stranica</i>
Odgovornost za konsolidirane i nekonsolidirane finansijske izvještaje	31
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	32
Izvještaj o financijskom položaju	33 – 34
Izvještaj o promjenama kapitala	35 – 36
Izvještaj o novčanim tokovima	37
Bilješke uz finansijske izvještaje	38 – 85

Odgovornost za Godišnje izvješće

Temeljem važećeg Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava je dužna osigurati da nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji za svaku financijsku godinu budu sastavljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koji su usvojeni u Europskoj uniji tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog položaja i rezultata poslovanja društva OT-Optima Telekom d.d. i ovisnih društava (u dalnjem tekstu zajedno: Grupa).

Uprava razumno očekuje da Grupa i Društvo imaju odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvata načelo neograničenosti vremena poslovanja pri izradi konsolidiranih i nekonsolidiranih financijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi konsolidiranih i nekonsolidiranih financijskih izvještaja uključuju osiguravanje:

- odabira i dosljednog primjenjivanja odgovarajućih računovodstvenih politika;
- razumnih i opreznih prosudbi i procjena;
- primjenjivanja važećih računovodstvenih standarda; te
- pripremu konsolidiranih i nekonsolidiranih financijskih izvještaja po načelu trajnosti poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Grupa i Društvo nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Grupe i Društva, kao i njegovu usklađenost s važećim hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Grupe i Društva te stoga i za poduzimanje razumnih mjera radi sprječavanja i otkrivanja pronevjera i ostalih nepravilnosti.

Osim toga, sukladno Zakonu o računovodstvu Uprava je dužna sastaviti i Godišnje izvješće koje obuhvaća financijske izvještaje i izvješće poslovodstva. Izvješće poslovodstva sastavljeno je sukladno zahtjevima članka 21. Zakona o računovodstvu.

Godišnje izvješće odobreno je za izdavanje od strane Uprave 14. veljače 2017. godine.

Potpisano od strane Uprave:

Zoran Kežman
Predsjednik Uprave

Mirela Šešerko
Član Uprave

Tomislav Tadić
Član Uprave

Irena Domjanović
Član Uprave

OT-Optima Telekom d.d.
Bani 75a, Buzin
10010 Zagreb
Republika Hrvatska

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

Stanje 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	Grupa		Društvo	
		2016.	2015.	2016.	2015.
Prihodi od prodaje	4	452.045	435.517	452.045	435.515
Ostali poslovni prihodi	5	2.242	2.186	2.138	2.067
		454.287	437.703	454.183	437.582
Troškovi prodane robe, materijala i energije		(6.550)	(6.424)	(6.481)	(6.347)
Troškovi naknade za međusobno povezivanje		(163.512)	(144.402)	(163.512)	(144.401)
Zakup telekomunikacijske opreme		(24.342)	(25.570)	(25.850)	(27.092)
Troškovi privlačenja kupaca		(5.491)	(5.983)	(5.491)	(5.983)
Ostali troškovi usluga	6	(63.756)	(62.688)	(63.622)	(62.594)
Troškovi osoblja	7	(50.919)	(55.457)	(50.919)	(55.404)
Kapitalizirani vlastiti troškovi rada		5.612	3.295	5.612	3.295
Amortizacija i trošak umanjenja vrijednosti	8	(68.970)	(63.739)	(67.457)	(62.981)
Umanjenje vrijednosti dugotrajnih i kratkotrajnih potraživanja – neto	9	(2.957)	(2.653)	(2.957)	(2.653)
Ostali poslovni rashodi	10	<u>(37.054)</u>	<u>(35.460)</u>	<u>(37.164)</u>	<u>(35.492)</u>
		(417.939)	(399.081)	(417.841)	(399.652)
DOBIT IZ POSLOVANJA		36.348	38.622	36.342	37.930
Financijski prihodi	11	2.920	1.907	3.865	2.034
Financijski rashodi	12	<u>(25.451)</u>	<u>(27.770)</u>	<u>(25.451)</u>	<u>(27.741)</u>
Financijski rashodi – neto		(22.531)	(25.863)	(21.586)	(25.707)
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA		13.817	12.759	14.756	12.223
Porez na dobit	13	-	(83)	-	-
DOBIT TEKUĆE GODINE		13.817	12.676	14.756	12.223
Ostala sveobuhvatna dobit		-	-	-	-
UKUPNA SVEOBUHVATNA DOBIT		13.817	12.676	14.756	12.223
Zarada po dionicima (u kunama)	22	0,22	0,20	0,23	0,19

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisano od strane Uprave:

Zoran Kežman
Predsjednik Uprave

Mirela Sešerko
Član Uprave

Tomislav Tadić
Član Uprave

Irena Domjanović
Član Uprave

Izvještaj o finansijskom položaju

Stanje 31. prosinca 2016.
 (svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	Grupa 31. prosinca 2016.	Grupa 31. prosinca 2015.	Društvo 31. prosinca 2016.	Društvo 31. prosinca 2015.
IMOVINA					
Dugotrajna imovina					
Nematerijalna imovina	14	42.110	45.221	42.110	45.221
Nekretnine, postrojenja i oprema	15	290.632	307.584	283.937	299.261
Ulaganja u ovisna društva	17	-	-	86	87
Dani zajmovi	16	396	312	396	427
Depoziti	19	3.563	3.598	3.563	3.598
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju		35	35	35	35
Ostala dugotrajna imovina	20	8.500	9.500	8.500	9.500
Ukupno dugotrajna imovina		345.236	366.250	338.627	358.129
Kratkotrajna imovina					
Zalihe		119	109	119	109
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	18	70.499	67.408	70.317	67.303
Dani zajmovi	16	10.772	10.767	15.834	16.231
Depoziti	19	24	88	24	92
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihod	20	1.913	2.586	1.910	2.583
Novac i novčani ekvivalenti	21	9.670	20.418	9.562	20.369
Ukupno kratkotrajna imovina		92.997	101.376	97.766	106.687
UKUPNO IMOVINA		438.233	467.626	436.393	464.816

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o finansijskom položaju (nastavak)

Stanje 31. prosinca 2016.
(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Bilješka	Grupa		Društvo	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
KAPITAL I OBVEZE				
Kapital				
Izdani dionički kapital	22	635.568	635.568	635.568
Kapitalni dobitak	22	194.354	194.354	194.354
Ostali kapital (obvezno konvertibilni zajam)	22	24.677	32.904	24.677
Pričuve iz preračuna tečaja		-	6	-
Preneseni gubitak		(808.729)	(819.793)	(810.592)
Ukupno kapital		45.870	43.039	44.007
Dugoročne posudbe	23	200.216	209.303	200.216
Izdane obveznice	24	64.597	71.085	64.597
Obveze prema dobavljačima	25	2.226	10.155	2.226
Rezerviranja		58	62	58
Prihod budućega razdoblja	27	19.595	21.835	19.595
Ukupno dugoročne obveze		286.692	312.440	286.692
Kratkoročne posudbe	23	8.674	434	8.674
Izdane obveznice	24	7.060	-	7.060
Obveze prema dobavljačima	25	68.256	88.695	68.286
Rezerviranja		109	509	109
Odgodjeno plaćanje troškova i prihod budućega razdoblja	27	12.450	16.493	12.450
Ostale kratkoročne obveze	26	9.122	6.016	9.115
Ukupno kratkoročne obveze		105.671	112.147	105.694
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		438.233	467.626	436.393
				464.816

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o promjenama kapitala

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Grupa	Temeljni dionički kapital	Kapitalni dobitak	Ostali kapital	Pričuve iz preračuna tečaja	Preneseni gubitak	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2015.	632.659	194.354	41.129	29	(830.251)	37.920
Dokapitalizacija temeljem ugovora o predstečajnoj nagodbi	2.909	-	-	-	-	2.909
Otplata obvezno konvertibilnog zajma	-	-	(8.225)	-	-	(8.225)
Kamate na obvezno konvertibilni zajam					(2.218)	(2.218)
Ostala sveobuhvatna dobit – tečajne razlike	-	-	-	(23)	-	(23)
Dobit tekuće godine	-	-	-		12.676	12.676
<i>Ukupno sveobuhvatna dobit tekuće godine</i>	-	-	-	(23)	12.676	12.653
Stanje 31. prosinca 2015.	635.568	194.354	32.904	6	(819.793)	43.039
Otplata obvezno konvertibilnog zajma	-	-	(8.227)	-	-	(8.227)
Kamate na obvezno konvertibilni zajam					(2.759)	(2.759)
Ostala sveobuhvatna dobit – tečajne razlike	-	-	-	(6)	6	-
Dobit tekuće godine	-	-	-		13.817	13.817
<i>Ukupno sveobuhvatna dobit tekuće godine</i>	-	-	-	-	13.817	13.817
Stanje 31. prosinca 2016.	635.568	194.354	24.677	-	(808.729)	45.870

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o promjenama kapitala

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.
 (svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Društvo	Izdani dionički kapital	Kapitalni dobitak	Ostali kapital	Preneseni gubitak	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2015.	632.659	194.354	41.129	(832.593)	35.549
Dokapitalizacija temeljem predstečajne nagodbe	2.909	-	-	-	2.909
Vrijednost prava konverzije obvezno konvertibilnog zajma	-	-	(8.225)	-	(8.225)
Kamate na obvezno konvertibilni zajam				(2.219)	(2.219)
Dobit tekuće godine	-	-	-	12.223	12.223
<i>Ukupno sveobuhvatna dobit tekuće godine</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>12.223</i>	<i>12.223</i>
Stanje 31. prosinca 2015.	635.568	194.354	32.904	(822.589)	40.237
Vrijednost prava konverzije obvezno konvertibilnog zajma	-	-	(8.227)	-	(8.227)
Kamate na obvezno konvertibilni zajam				(2.759)	(2.759)
Dobit tekuće godine	-	-	-	14.756	14.756
<i>Ukupno sveobuhvatna dobit tekuće godine</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>14.756</i>	<i>14.756</i>
Stanje 31. prosinca 2016.	635.568	194.354	24.677	(810.592)	44.007

Izvještaj o novčanim tokovima

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	Grupa		Društvo	
		2016.	2015.	2016.	2015.
Poslovne aktivnosti					
Dobit prije poreza		13.817	12.759	14.756	12.223
<i>Usklađenje za:</i>					
Amortizacija		68.970	63.739	67.457	62.982
Troškovi kamata	12	25.451	27.416	25.451	27.242
Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca - neto		(183)	205	(183)	205
Neto tečajne razlike	11, 12	(2.313)	(643)	(2.363)	(643)
(Povećanje)/ smanjenje zaliha		(10)	1.346	(10)	1.346
(Povećanje)/smanjenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja		(1.235)	8.840	(1.158)	7.924
Smanjenje obveza prema dobavljačima i ostalih obveza		(22.330)	(36.753)	(22.299)	(35.317)
Smanjenje rezerviranja		(404)	(1.923)	(404)	(1.320)
Ostale nenovčane stavke		-	(23)		(6)
Plaćene kamate		(21.329)	(12.701)	(21.163)	(12.701)
Neto novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti		60.434	62.262	60.084	61.935
Novčani tokovi iz investicijskih aktivnosti					
Nabava nekretnina, postrojenja i opreme		(37.056)	(35.471)	(37.095)	(36.427)
Primici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		1.053	-	978	
Primici od otplate zajmova		59		465	1.269
Dani zajmovi		-	(101)	-	(101)
Neto novac korišten u investicijskim aktivnostima		(35.943)	(35.572)	(35.652)	(35.259)
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti					
Otplata obveza po financijskom najmu i posudbi		(1.564)	(1.269)	(1.564)	(1.269)
Otplata ugovora za sadržaj		(22.688)	(20.514)	(22.688)	(20.514)
Otplata kamate na obvezno konvertibilni zajam		(2.760)	(2.218)	(2.760)	(2.219)
Otplata obvezno konvertibilnog zajma		(8.227)	(8.225)	(8.227)	(8.225)
Neto novac korišten u financijskim aktivnostima		(35.239)	(32.226)	(35.239)	(32.227)
Neto smanjenje novca i novčanih ekvivalenta		(10.748)	(5.536)	(10.807)	(5.551)
Novac i novčani ekvivalenti na dan 1. siječnja		20.418	25.954	20.369	25.920
Novac i novčani ekvivalenti na dan 31. prosinca	20	9.670	20.418	9.562	20.369

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(*svi iznosi izraženi su u tisućama kuna*)

---

1. OPĆI PODACI

1.1. Korporativne informacije

OT-Optima Telekom d.o.o. (OT ili Društvo) dioničko je društvo čiji se većinski vlasnici navode u Bilješci 22. Iako nije većinski vlasnik, Hrvatski Telekom (HT) ima kontrolu nad OT-Optima Telekomom temeljem ugovora sa Zagrebačkom bankom d.d., kojim je HT stekao upravljačka prava, i stoga je Deutsche Telekom AG krajnje kontrolno društvo.

Sjedište Društva nalazi se na adresi Bani 75a, Buzin, Zagreb, Hrvatska.

Nekonsolidirani i konsolidirani finansijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2016. odobreni su za objavu u skladu s odlukom Uprave.

1.2. Osnovne djelatnosti

Osnovna djelatnost Društva jest pružanje telekomunikacijskih usluga privatnim i poslovnim korisnicima na hrvatskom tržištu. Društvo je počelo pružati svoje telekomunikacijske usluge u svibnju 2005. godine. OT-Optima Telekom d.d. u početku se usredotočio na poslovne korisnike. No ubrzo nakon početka poslovanja počeo se usmjeravati i na privatne korisnike nudeći fiksne pakete. Društvo svojim poslovnim korisnicima nudi usluge izravnog pristupa i internetske usluge, kao i usluge glasovne telekomunikacije putem vlastite mreže i/ili prenesenih ranije odabralih usluga. Usto su vodeće usluge koje Društvo pruža poslovnim korisnicima rješenje IP Centrex, prvo rješenje takve vrste na hrvatskom tržištu, i IP VPN usluge. Postojeći kapaciteti društva omogućuju mu i pružanje usluga kolokacije i hostinga.

OT-Optima Telekom d.d. postao je 6. srpnja 2006. stopostotni vlasnik Optima Grupa Holdinga d.o.o., društva koje se 23. rujna 2008. godine preimenovalo u Optima Direct d.o.o. Osnovna djelatnost društva Optima Direct d.o.o. jest trgovina i pružanje raznovrsnih usluga koje se većinom odnose na sektor telekomunikacija. U kolovozu 2008. godine Društvo je povećalo temeljni kapital društva Optima Direct d.o.o. za 15.888 tisuća kuna pretvaranjem duga, kojeg čine potraživanja po danim zajmovima i obračunate kamate, u temeljni kapital.

Društvo je 2007. godine kao jedini vlasnik osnovalo društvo Optima Telekom d.o.o., Koper, Slovenija.

Društvo je 16. kolovoza 2011. godine kao jedini vlasnik osnovalo društvo Optima Telekom za upravljanje nekretninama i savjetovanje d.o.o. koje u izvještajnom razdoblju nije poslovalo i još je uvijek u mirovanju.

Vlasnička struktura na dan 31. prosinca 2015. i 2016. godine prikazana je u nastavku:

Matično društvo

OT-Optima Telekom d.d.

Ovisna društva

Optima Direct d.o.o., Hrvatska

Optima Telekom d.o.o., Slovenija

Optima Telekom za upravljanje nekretninama i savjetovanje d.o.o.

Postotak u vlasništvu

100%

100%

100%

Bilješke uz finansijske izvještaje
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.
(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

1. OPĆI PODACI (nastavak)

1.3. Zaposlenici

Društvo i Grupa su na dan 31. prosinca 2016. imali 321 zaposlenog (2015.: 347 zaposlenika).

1.4. Uprava i Nadzorni odbor

Članovi Uprave u 2016. i 2015. godini bili su:

Zoran Kežman	Predsjednik
Mirela Šešerkو	Član
Tomislav Tadić	Član
Irena Domjanović	Član

Članovi Nadzornog odbora u 2016. i 2015. godini bili su:

Siniša Đuranović	Predsjednik
Ariana Bazala-Mišetić	Član i zamjenica predsjednika
Marina Brajković	Član
Jasenka Anica Kreković	Član
Marko Makek	Član
Ana Hanžeković	Član
Rozana Grgorinić	Član
Maša Serdinšek	Član
Ivica Hunjek	Član

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

1. OPĆI PODACI (nastavak)

1.5. Vremenska neograničenost poslovanja

Društvo je tijekom 2014. godine promijenilo vlasničku i upravljačku strukturu te povećalo temeljni kapital (bilješka 22), u sklopu provedbe predstečajne nagodbe zaključene pred Trgovačkim sudom u Zagrebu 30. travnja 2014. godine (poslovni broj Stpn-354/13).

Prema predstečajnoj nagodbi Društvo je obavezno podmiriti svoje obveze unutar zadanih rokova tijekom višegodišnjeg razdoblja. Društvo je ispunilo sve svoje obveze iz 2016. godine u skladu s predstečajnom nagodbom. No, u slučaju pada likvidnosti društva mogao bi se pojaviti rizik nemogućnosti ispunjavanja navedenih obveza, a u tom bi slučaju vjerovnici temeljem predstečajne nagodbe, kao ovršne isprave, imali pravo na neposredno pokretanje ovrhe putem Finansijske agencije. Uprava smatra da su prethodno navedeni čimbenici smanjili rizik likvidnosti i povezana nesigurnost. Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su temeljem načela neograničenosti vremena poslovanja.

Nekonsolidirani i konsolidirani finansijski izvještaji pripremljeni su pod pretpostavkom da će Društvo i Grupa nastaviti poslovati u skladu s načelom vremenske neograničenosti poslovanja. Kumulativni gubici Grupe na dan 31. prosinca 2016. godine iznose 808.729 tisuća kuna (2015.: 819.793 tisuće kuna) i kratkoročne obveze premašuju kratkotrajnu imovinu za iznos od 12.674 tisuće kuna (2015.: 10.771 tisuća kuna). Društvo i Grupa je usredotočeno na pružanje usluga internetskog pristupa i širenje ponude za poslovne korisnike kroz nova ICT rješenja kojima se pruža podršku standardnoj ponudi. Unatoč tome, dobit iz poslovanja u 2016. godini niža je nego prethodne godine, prvenstveno zbog većih troškova amortizacije (2016.: 68.970 tisuća kuna; 2015.: 63.739 tisuća kuna). Uprava smatra da poduzima sve potrebne mjere kako bi podržala održivost i rast poslovanja Grupe u trenutačnim okolnostima.

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

2. PRIMJENA NOVIH I DOPUNJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA (MSFI-jeva)

2.1. Novi i dopunjeni standardi koje su Društvo i Grupa usvojili:

Društvo i Grupa su za svoje izvještajno razdoblje koje započinje 1. siječnja 2016. godine usvojila sljedeće nove i dopunjene standarde koje je usvojila Europska unija i koji su relevantni za finansijske izvještaje Društva:

- Iskazivanje stjecanja udjela u zajedničkom upravljanju – Dodaci MSFI-ju 11
- Metoda udjela u nekonsolidiranim finansijskim izvještajima – Dodaci MRS-u 27
- Inicijativa za objavom – Dodaci MRS-u 1
- Godišnja poboljšanja za izvještajni ciklus od 2012. do 2014. godine sastoje se od promjena na četiri standarda (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19, MRS 34)

Usvajanje ovih poboljšanja nije imalo utjecaja na tekuće razdoblje kao ni na prethodna razdoblja te vjerojatno neće imati utjecaja na buduća razdoblja.

2.2. Standardi i tumačenja koji su objavljeni, ali još nisu na snazi:

Objavljeno je nekoliko novih standarda i smjernica koji nisu obvezni za izvještajna razdoblja koja završavaju 31. prosinca 2016. godine i koje Društvo i Grupa nisu ranije usvojili. Ne očekuje se da će ovi standardi i tumačenja imati značajan utjecaj na finansijske izvještaje Društva i Grupe, osim sljedećih standarda:

- *MSFI 9 Financijski instrumenti i povezani dodaci raznim drugim standardima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine)*

MSFI 9 regulira klasifikaciju, mjerjenje i prestanak priznavanja finansijske imovine i finansijskih obveza i uvodi nova pravila za računovodstvo zaštite.

Uprava Društva i Grupe procijenila je sljedeće moguće efekte primjene novog standarda MSFI 9 na svoje finansijske izvještaje:

- Društvo i Grupa ne očekuju da će nova pravila o klasifikaciji, mjerenu i prestanku priznavanja imati utjecaj na njezinu finansijsku imovinu i obveze.
- Neće biti nikakvog učinka na iskazivanje finansijskih obveza Društva i Grupe jer novi zahtjevi isključivo utječu na iskazivanje finansijskih obveza koje su priznate po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka, a Društvo i Grupa takvih obveza nema.
- Nova pravila računovodstva zaštite neće imati utjecaja na Društvo i Grupu budući da ne koristi instrumente zaštite. Novi model umanjenja vrijednosti jest model očekivanog kreditnog gubitka (ECL) koji može dovesti do ranijeg priznavanja kreditnih gubitaka. Društvo i Grupa još nije procijenila utjecaj novih pravila rezerviranja za umanjenje vrijednosti.

Uprava će navedeni standard usvojiti s datumom stupanja na snagu.

- *MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima i povezani dodaci raznim drugim standardima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine)*

Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde izdao je novi standard za priznavanje prihoda. On će zamijeniti MRS 18 koji pokriva ugovore za robu i usluge i MRS 11 koji pokriva ugovore o izgradnji. Novi standard temelji se na načelu da se prihodi priznaju kada se kontrola nad dobrima ili uslugama prenosi na kupca tako da pojma kontrole zamjenjuje postojeći pojma rizika i koristi.

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

2. PRIMJENA NOVIH I DOPUNJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA (MSFI-jeva) (nastavak)

2.2. Standardi i tumačenja koji su objavljeni, ali još nisu na snazi (nastavak):

Uprava Društva i Grupe navedeni će standard usvojiti s datumom stupanja na snagu sa prospektivnom primjenom. Poput mnogih drugih telekomunikacijskih tvrtki, uprava Društva i Grupe očekuje da će primjena novog standarda imati značajne utjecaje na finansijske izvještaje Društva i Grupe, prvenstveno u odnosu na sljedeće promjene (ovisno o poslovnom modelu):

- U slučaju sporazuma s više elemenata (kao što su mobilni ugovori sa uređajem) sa subvencioniranim proizvodima isporučenima unaprijed, veći dio ukupne naknade može se pripisati komponenti koja je unaprijed isporučena (mobilni uređaj), što zahtijeva ranije priznavanje prihoda. To će dovesti do priznavanja onoga što se naziva ugovorna imovina – potraživanje koje proizlazi iz ugovora s kupca koje još zakonski ne postoji – u izvještaju o finansijskom položaju. Kao rezultat toga, Društvo i Grupa očekuje veći prihod od prodaje proizvoda i robe te niže prihode od pružanja usluga.
- Buduća kapitalizacija i raspodjela troškova prodajnih provizija (troškova stjecanja kupca) kroz predviđeni korisni vijek kupca.
- Povećanje ukupne imovine prilikom prve primjene standarda zbog kapitalizacije ugovorne imovine i troškova stjecanja korisnika.

Poslovanje Društva i Grupe i informacijski sustavi su kompleksni, a Društvo i Grupa trenutno uvode primjenu novih računovodstvenih politika, razvija procjene i prilagođava procese kako bi se uskladila sa zahtjevima novog standarda. Očekuje se da će navedeno biti finalizirano sredinom 2017. godine. Kao rezultat toga, u ovom trenutku, nije moguće donijeti razumnu kvantitativnu procjenu učinka novog standarda na trenutnu politiku priznavanja prihoda.

- *MSFI 16 Najmovi (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine)*

Novi standard utvrđuje načela za priznavanje, mjerjenje, prezentiranje i objavu o najmovima. MSFI 16 ukida klasifikaciju najmova kao poslovnih ili finansijskih najmova kako je zahtijevano MRS-om 17 i, umjesto toga, uvodi računovodstveni model jednog najma.

- MSFI 16 će rezultirati u priznavanju gotovo svih najmova u bilanci. Standardom se uklanja dosadašnja razlika između poslovnih i finansijskih najmova te se zahtijeva priznavanje imovine (pravo na korištenje iznajmljene imovine) i finansijskih obveza plaćanja najma za gotovo sve ugovore o najmu. Neobavezno izuzeće postoji za kratkotrajne najmove i najmove male vrijednosti.
- Utjecaj će se vidjeti i u računu dobiti i gubitka jer je ukupni trošak u pravilu veći u prvim godinama najma, a manji u kasnijim godinama najma. Usto će se poslovni rashodi zamijeniti kamatama i amortizacijom, pa će se promijeniti i ključni metrički podaci kao što je EBITDA.
- Novčani tok od poslovnih aktivnosti bit će veći jer se plaćanja glavnice obvezne za najam klasificiraju u finansijske aktivnosti. Samo se plaćanja kamata mogu i dalje iskazivati kao novčani tokovi od poslovnih aktivnosti.

Društvo i Grupa u ovom trenutku procjenjuju utjecaj novog standarda na svoje finansijske izvještaje. Društvo i Grupa će navedeni standard usvojiti s datumom stupanja na snagu i nakon što ga usvoji Europska unija.

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Osnove sastavljanja

Finansijski izvještaji Grupe i Društva sastavljeni su sukladno Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, koje je usvojila Europska unija (EU), primjenom metode povijesnog troška.

Grupa i Društvo vode računovodstvenu evidenciju na hrvatskom jeziku, u hrvatskim kunama te u skladu s hrvatskim zakonodavstvom i računovodstvenim načelima i praksama koje primjenjuju trgovačka društva u Hrvatskoj.

Pri sastavljanju finansijskih izvještaja sukladno Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI-jevima), koje je usvojio EU, moraju se upotrijebiti određene ključne računovodstvene procjene. Također se od Uprave zahtijeva da se služi prosudbama prilikom primjene računovodstvenih politika Grupe i Društva. Područja koja uključuju viši stupanj prosudbe ili složenosti, odnosno područja gdje su pretpostavke i procjene značajne za finansijske izvještaje prikazana su u bilješci 3. Konsolidirani finansijski izvještaji pripremljeni su pod pretpostavkom da će Grupa i Društvo nastaviti poslovati u skladu s načelom vremenske neograničenosti poslovanja.

Računovodstvene politike dosljedno primjenjuju sva društva unutar Grupe.

Finansijski izvještaji prikazani su u hrvatskim kunama. Važeći tečaj hrvatske kuna na dan 31. prosinca 2016. godine bio je 7,557787 HRK za 1 EUR odnosno 7,168536 za 1 USD (31. prosinca 2015.: 7,635047 HRK za 1 EUR i 6,991801 za 1 USD).

3.2. Osnova za konsolidaciju

Konsolidirani finansijski izvještaji sastoje se od finansijskih izvještaja Društva i društava pod njegovom kontrolom (njegovih ovisnih društava). Društvo ima kontrolu kada ima ovlasti upravljanja finansijskim i operativnim politikama subjekta koji je predmet ulaganja kako bi ostvarilo koristi iz njegovih aktivnosti. Poslovni rezultati ovisnih društava koja su stečena ili otuđena tijekom godine navode se u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti od dana stjecanja i do dana otuđenja.

Finansijski izvještaji ovisnih društava ispravljeni su po potrebi kako bi ih se uskladilo s računovodstvenim politikama koje primjenjuje Grupa. Sve značajne transakcije među društvima u Grupi, stanja, prihodi i rashodi eliminirani su pri konsolidaciji.

3.3. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabave. Nematerijalna imovina priznaje se ako će Društvo i Grupa imati buduće ekonomski koristi od te imovine i ako se trošak imovine može pouzdano izmjeriti. Nematerijalna se imovina nakon početnog priznavanja amortizira po pravocrtnoj metodi tijekom procijjenjenog korisnog vijeka trajanja. Razdoblje amortizacije razmatra se jednom godišnje na kraju svake finansijske godine.

Nematerijalna imovina uključuje pravo na pružanje telekomunikacijskih usluga, licence i koncesije za pružanje raznih vrsta telekomunikacijskih usluga i iskazuje se po trošku umanjenom za ispravak vrijednosti i eventualne prenesene gubitke od umanjenja vrijednosti.

Osim direktnih troškova; troškovi interno izgrađenih sredstava proporcionalno uključuju trošak indirektnog materijala i radne snage, kao i administrativne troškove vezane za proizvodnju ili pružanje usluga.

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.3. Nematerijalna imovina (nastavak)

Ekonomski vijek trajanja prava, koncesije i licenci za pružanje telekomunikacijskih usluga određuje se prema postojećim ugovorima i amortizira pravocrtno tijekom ugovorenog razdoblja od trenutka u kojem ga je odobrilo regulatorno tijelo do kraja početnog razdoblja valjanosti prava, koncesije ili licence. Prilikom određivanja ekonomskog vijeka trajanja ne uzimaju se u obzir nikakva razdoblja obnove.

Pravo na pružanje telekomunikacijskih usluga odobreno je na razdoblje od 30 godina, dok je razdoblje valjanosti licenca i koncesija 4 godine.

Prava na IPTV distribuciju televizijskih programa priznaju se kao nematerijalna imovina na početku trajanja ugovora. Kako bi se mogli priznati kao nematerijalna imovina, ugovori s dobavljačima sadržaja moraju zadovoljavati sljedeće uvjete:

- trajanje ugovora mora biti dulje od jedne godine,
- trošak je određen ili odrediv,
- ugovorena prava moraju biti trajna i
- neizbjegni su troškovi ugovora.

Imovina priznata po tim ugovorima amortizira se tijekom trajanja ugovora. Ugovori za sadržaj koji ne ispunjavaju kriterije za kapitalizaciju priznaju se kao rashodi u kategoriji „Ostali rashodi“ u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Ostala nematerijalna imovina odnosi se na licence za softver i iskazuje se po trošku umanjenom za ispravak vrijednosti i eventualne prenesene gubitke od umanjenja vrijednosti.

Korisni vijekovi trajanja nematerijalne imovine jesu sljedeći:

Licence i prava	30 godina
Softver	5 godina
Sadržaj	1,5 – 5 godina

Ne amortizira se imovina u pripremi.

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

3 SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.4. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po povjesnom trošku umanjenom za ispravak vrijednosti i eventualne gubitke od umanjenja vrijednosti, izuzev zemljišta koje je iskazano po trošku.

Osim izravnih troškova troškovi interno izgrađenih sredstava proporcionalno uključuju trošak neizravnog materijala i radne snage, kao i administrativne troškove povezane s proizvodnjom ili pružanjem usluga.

Nekretnine, postrojenja i oprema u upotrebi amortiziraju se pravocrtno primjenom sljedećih stopa.

Građevinski objekti	40 godina
Vozila	5 godina
Postrojenja i oprema	5 do 20 godina
Uredska oprema	4 godine
Korisnička oprema	7 godina

Procijenjeni korisni vijek trajanja, ostatak vrijednosti i razdoblje amortizacije razmatraju se krajem svake izvještajne godine, pri čemu se učinak eventualne promjene u procjenama obračunava u budućnosti.

Trošak nekretnina, postrojenja i opreme obuhvaća fakturirani iznos, uključujući uvozne carine i nepovratne poreze i sve troškove koji se izravno mogu pripisati dovođenju imovine na mjesto i u radno stanje za namjeravanu upotrebu.

Troškovi nastali nakon stavljanja nekretnina, postrojenja i opreme u upotrebu, kao što su oni za popravke, održavanje i remont, uobičajeno se iskazuju u rashodima razdoblja u kojem su nastali.

U situacijama u kojima je očito da su troškovi doveli do povećanja budućih ekonomskih koristi za koje se očekuje da će se ostvariti upotrebom nekretnina, postrojenja i opreme iznad njihovih izvorno procijenjenih mogućnosti, troškovi se kapitaliziraju, odnosno dodaju se u troškove nekretnina, postrojenja i opreme.

Dobit ili gubitak od prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme utvrđuje se kao razlika između primitaka od prodaje i knjigovodstvene vrijednosti predmetne imovine, a priznaje se u računu dobiti i gubitka.

3.5. Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine

Imovina, postrojenja i oprema te nematerijalna imovina provjeravaju se radi umanjenja vrijednosti kada događaji ili promijenjene okolnosti ukazuju na to da knjigovodstvena vrijednost imovine možda nije nadoknadiva. Kad god knjigovodstvena vrijednost imovine premašuje nadoknadivi iznos, gubitak od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje u računu dobiti i gubitka.

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.5. Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine(nastavak)

Na svaki datum izvještaja o finansijskom položaju Društvo i Grupa provjerava knjigovodstvene vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine kako bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka od umanjenja vrijednosti. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine kako bi se utvrdio iznos gubitka od umanjenja vrijednosti. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos određene imovine, Društvo i Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja stvara novac, a kojoj ta imovina pripada.

Nematerijalna imovina s neodređenim korisnim vijekom trajanja i nematerijalna imovina koja još nije raspoloživa za uporabu testiraju se na umanjenje vrijednosti jednom godišnje te kad god postoje naznake o mogućem umanjenju vrijednosti imovine.

Nadoknadivi iznos jest fer vrijednost imovine ili vrijednost imovine u uporabi, ovisno o tome koja je viša. Vrijednost u uporabi procjenjuje se diskontiranjem procijenjenih budućih novčanih tokova na njihovu sadašnju vrijednost koristeći diskontnu stopu prije poreza koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu.

Neto utrživa vrijednost jest iznos koji je moguće dobiti prodajom imovine u nepristranoj transakciji umanjen za troškove prodaje, dok vrijednost u uporabi predstavlja sadašnju vrijednost procijenjenih budućih novčanih tokova koji bi se trebali ostvariti kontinuiranom upotrebom imovine i njezinom prodajom na kraju njezina korisnog vijeka trajanja, a utvrđuje se primjenom diskontne stope prije poreza koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu.

Ako je nadoknadivi iznos neke imovine (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvene vrijednosti, knjigovodstvena se vrijednost te imovine (jedinice koja stvara novac) umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubitak od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao rashod, osim ako je imovina zemljište ili građevinski objekt koji ne pripadaju u kategoriju ulaganja u nekretnine iskazanog u revaloriziranom iznosu, u kojem se slučaju gubitak od umanjenja vrijednosti iskazuje kao smanjenje fer vrijednosti.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti knjigovodstvena vrijednost imovine (jedinice koja stvara novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa, pri čemu povećana knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da se u prethodnim godinama nije prizao gubitak od umanjenja vrijednosti te imovine (jedinice koja stvara novac). Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje u računu dobiti ili gubitka, osim ako se predmetna imovina iskazuje po revaloriziranoj vrijednosti, u kojem se slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

3.6. Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u banci i blagajni. Novčani ekvivalenti obuhvaćaju depozite po viđenju i oročene depozite s dospijećem do tri mjeseca.

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.7. Finansijski i poslovni najam

Najmovi se svrstavaju u finansijske najmove kad god se uvjetima najma gotovo svi rizici i koristi vlasništva prenose na najmoprimca. Svi drugi najmovi svrstani su u poslovne najmove.

Imovina koja je u posjedu temeljem finansijskog najma početno se priznaje kao imovina Društva i Grupe po fer vrijednosti na početku najma ili sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma ako je niža. Povezana obveza prema najmodavcu iskazuje se u izvještaju o finansijskom položaju kao obveza za finansijski najam.

Plaćanja najma raspodjeljuju se na finansijske troškove i umanjenje obveze za najam kako bi se ostvarila stalna kamatna stopa na preostali iznos obveze. Finansijski troškovi izravno se iskazuju u rashodima razdoblja u kojem su nastali, osim ako je riječ o troškovima koji se izravno pripisuju predmetnoj imovini, u kojem se slučaju oni kapitaliziraju u skladu s općom politikom Društva i Grupe o troškovima posudbe. Potencijalne najamnine priznaju se kao rashod u razdoblju u kojem su nastale.

Plaćanja za poslovni najam pravocrtno se priznaju kao rashod tijekom razdoblja najma, osim ako neka druga sustavna osnova bolje ne odražava vremenski obrazac trošenja ekonomskih koristi od iznajmljene imovine. Potencijalne najamnine za poslovni najam priznaju se kao rashod razdoblja u kojem su nastale.

U slučaju eventualnog primitka poticaja za sklapanje poslovnog najma poticaji se priznaju kao obveza. Ukupna korist poticaja pravocrtno se priznaje kao umanjenje troškova najma, osim ako neka druga sustavna osnova bolje ne odražava vremenski obrazac trošenja ekonomskih koristi od iznajmljene imovine.

3.8. Zalihe

Zalihe se sastoje uglavnom od rezervnih dijelova telekomunikacijske opreme, ostalih rezervnih dijelova, uredskog materijala i iskazuju se po trošku nabave ili neto utrživoj vrijednosti, ovisno o tome koja je niža. Uprava osigurava rezerviranje za zalihe na temelju pregleda starosne strukture svih zaliha i posebnog pregleda pojedinačnih značajnih stavki uključenih u zalihe.

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.9. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Potraživanja od kupaca odnose se na prodanu robu ili izvršene usluge u redovnom poslovanju. Zajmovi i druga potraživanja predstavljaju nederivativnu finansijsku imovinu s fiksnim ili odredivim plaćanjem koja ne kotira na aktivnom tržištu. Ako se naplata očekuje u roku do godine dana, potraživanja se klasificiraju kao kratkotrajna imovina. U suprotnom se klasificiraju kao dugotrajna imovina. Potraživanja od kupaca iskazana su po fer vrijednosti dane naknade i iskazuju se po amortiziranom trošku nakon ispravka vrijednosti.

Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja provodi se kada postoje objektivni dokazi da Društvo i Grupa neće moći naplatiti sva svoja potraživanja u skladu s dogovorenim uvjetima. Značajne finansijske poteškoće dužnika, vjerojatnost dužnikovog stečaja ili finansijske reorganizacije te neizvršenje ili propusti u plaćanjima, kao i povjesna naplativost, smatraju se pokazateljima umanjenja vrijednosti potraživanja od kupaca. Vrijednosno usklađenje provodi se prema procjeni naplativosti. Potraživanja se otpisuju kada je dužnik likvidiran ili je na neki drugi način prestao poslovati, kada je po konačnoj sudskoj presudi izgubljen sudski spor ili u slučaju zastare potraživanja.

3.10. Strane valute

Funkcionalna valuta Društva i Grupe jest hrvatska kuna (HRK). Finansijski izvještaji Društva i Grupe iskazani su u valuti primarnog gospodarskog okruženja u kojem Društvo i Grupa posluju („funkcionalna valuta“). Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti u stranoj valuti preračunavaju se primjenom tečajeva važećih na dan utvrđivanja fer vrijednosti. Nemonetarne stavke u stranoj valuti koje se mijere po povjesnom trošku ne preračunavaju se.

Tečajne razlike nastale podmirenjem monetarnih stavki i njihovim ponovnim preračunavanjem iskazuju se u računu dobiti i gubitka razdoblja. Tečajne razlike nastale ponovnim preračunavanjem nemonetarnih stavki iskazanih po fer vrijednosti iskazuju se u računu dobiti i gubitka razdoblja, osim tečajnih razlika koje su nastale ponovnim preračunavanjem nemonetarnih stavki raspoloživih za prodaju kod koje se gubici i dobici priznaju izravno u kapital. Svaka dobit odnosno gubitak nastao preračunavanjem takvih nemonetarnih stavki također se priznaje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

3.11. Otpremnine i jubilarne nagrade

Društvo i Grupa isplaćuju svojim zaposlenicima jubilarne nagrade i jednokratne otpremnine prilikom odlaska u mirovinu. Obveza i trošak tih primanja određuju se metodom projekcije kreditne jedinice. U metodi projekcije kreditne jedinice svako razdoblje zaposlenja podrazumijeva ostvarivanje prava na dodatnu jedinicu naknade i mjeri svaku jedinicu zasebno kako bi se izračunala konačna obveza. Obveza za mirovine mjeri se po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova primjenom prosječne diskontne stope na dugoročne državne obveznice. Valuta i rok državnih obveznica odgovaraju valuti i procijenjenom trajanju obveze za primanja.

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.12. Porez na dobit

Trošak poreza na dobit sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza.

Tekući porez

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazane u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili porezno priznate u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni porezno priznate. Tekuća porezna obveza Društva i Grupe izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum izvještaja.

Odgođeni porez

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će biti plativ odnosno nadoknadiv na temelju razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti i obračunava se metodom bilančne obveze. Odgođene porezne obveze općenito se priznaju za sve oporezive vremenske razlike, a odgođena porezna imovina priznaje se do iznosa za koji je vjerojatno da će oporeziva dobiti biti dosta da bi se mogle iskoristiti porezno priznate vremenske razlike. Odgođeni porezi mjere se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem se očekuje podmirivanje obveze, odnosno ostvarenje imovine, a na temelju poreznih stopa i poreznih zakona koji su na snazi, odnosno u postupku donošenja na dan izvještaja. Mjerenje odgođenih poreznih obveza i imovine odražava porezne posljedice koje bi mogle nastati iz načina na koji Društvo i Grupa očekuje, na datum izvještaja, povrat ili podmirenje knjigovodstvene vrijednosti svoje imovine i obveza.

Odgođena porezna imovina i obveze prebijaju se ako se odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista porezna vlast te ako Društvo i Grupa ima mogućnost i namjeru podmirivanja na neto osnovi.

Tekući i odgođeni porez razdoblja

Tekući i odgođeni porez priznaju se u računu dobiti ili gubitka, osim poreza koji se odnosi na stavke koje se iskazuju u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti, u kojem se slučaju i porez iskazuje izvan računa dobiti ili gubitka.

3.13. Rezerviranja

Društvo i Grupa priznaju rezerviranje samo kad ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) koja je nastala kao rezultat prošlih događaja, te je vjerojatno (više da nego ne), da će odjlev sredstava koji predstavljaju ekonomske koristi biti potreban da se podmiri ta obveza, a pouzdano se može procijeniti iznos obveze. Rezerviranja se revidiraju na dan izvještaja te usklađuju s trenutačno najboljom procjenom.

Kad je učinak vremenske vrijednosti novca značajan, rezerviranje je sadašnja vrijednost izdataka za koje se očekuje da će nastati kako bi se podmirila obveza. Kad se koristi diskontiranje, povećanje rezerviranja koje odražava proteklo vrijeme priznaje se kao trošak kamata.

Porezi i naknade, kao što su porezi osim poreza na dobit i propisanih naknada na temelju podataka koji se odnose na razdoblje prije nastale obveze plaćanja, priznaju se kao obveza u trenutku nastupa obvezujućeg događaja koji rezultira plaćanjem poreza, kako je utvrđeno od strane zakona koji utvrđuje obvezu plaćanja. Ukoliko je porez plaćen prije obvezujućeg događaj, priznaje kao pretporez.

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.14. Finansijska imovina

Društvo i Grupa klasificiraju svoju finansijsku imovinu u sljedeće kategorije: finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju te zajmove i potraživanja. Klasifikacija ovisi o svrsi za koju je finansijska imovina steklena. Uprava klasificira finansijsku imovinu kod početnog priznavanja.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Finansijska imovina raspoloživa za predstavlja nederivativnu imovinu koja je iskazana u ovoj kategoriji ili nije raspoređena u neku drugu kategoriju. Uključena je u dugotrajnu imovinu, osim ako Uprava ima namjeru prodati ulaganje unutar 12 mjeseci od datuma bilance. Finansijska imovina raspoloživa za prodaju iskazuje se po fer vrijednosti, osim u slučaju ulaganja u vlasničke instrumente koji nemaju kotirane tržišne cijene na aktivnom tržištu i čija se fer vrijednost ne može pouzdano mjeriti zbog čega se iskazuju po trošku.

Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja uključuju nederivativnu finansijsku imovinu s fiksnim ili odredivim plaćanjima kojom se ne trguje na aktivnom tržištu. Iskazana je u okviru kratkotrajne imovine, osim imovine s dospijećem dužim od 12 mjeseci od datuma bilance. Takva se imovina klasificira kao dugotrajna imovina. Zajmovi i potraživanja iskazani su po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope i umanjeni za troškove umanjenja vrijednosti. Prihod od kamata priznaje se primjenom efektivne kamatne stopa, osim u slučaju kada priznavanje kamata na kratkoročna potraživanja ne bi bilo značajno.

Metoda efektivne kamate

Metoda efektivne kamate jest metoda kojom se računa amortizirani trošak finansijske imovine, a prihod od kamata raspoređuje se tijekom relevantnog razdoblja. Efektivna kamatna stopa jest stopa kojom se procijenjeni budući novčani primici (uključujući sve naknade po plaćenim ili primljenim bodovima koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, zatim troškove transakcije i druge premije ili diskonte) diskontiraju tijekom očekivanog vijeka trajanja finansijske imovine ili kraćeg razdoblja ako je primjenjivo.

Prihodi od dužničkih instrumenata, osim finansijske imovine iskazane po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka, priznaju se po osnovi efektivne kamate.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Društvo i Grupa prestaje priznavati finansijsku imovinu samo ako je isteklo ugovorno pravo na novčane tokove po osnovi imovine ili ako Društvo ili Grupa prenese na drugi subjekt finansijsku imovinu i u velikoj mjeri sve rizike i koristi vlasništva nad tom imovinom. Ako ne prenosi niti zadržava gotovo sve rizike i koristi vlasništva te ako i dalje ima kontrolu nad prenesenom imovinom, Društvo i Grupa priznaju svoj zadržani udjel u imovini i povezanu obvezu u iznosima koje eventualno mora platiti. Ako većim dijelom zadrži sve rizike i koristi vlasništva nad prenesenom finansijskom imovinom, Društvo i Grupa i dalje priznaje tu finansijsku imovinu, kao i posudbu koja je pokrivena instrumentom osiguranja i dobivena za ostvarene prihode.

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.15. Finansijske obveze i vlasnički instrumenti

Klasifikacija u obveze ili kapital

Dužnički i vlasnički instrumenti klasificiraju se kao finansijske obveze ili kapital u skladu sa suštinom ugovornog odnosa. Gdje su uvjeti finansijskih obveza reprogramirani i Društvo i Grupa izda vlasničke instrumente vjerovniku kako bi podmirilo cjelokupnu ili dio finansijske obveze (konverzija duga u glavnicu), dobit ili gubitak priznaje se u računu dobiti i gubitka, a mjeri se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti finansijske obveze i fer vrijednosti izdanih vlasničkih instrumenata.

Vlasnički instrumenti

Vlasnički je instrument ugovor koji pruža dokaz o ostatku udjela u imovini subjekta nakon oduzimanja svih njegovih obveza. Vlasnički instrumenti koje izdaje Društvo i Grupa iskazuju se u iznosu ostvarenih prihoda umanjenih za izravne troškove izdavanja.

Finansijske obveze

Ostale finansijske obveze, uključujući obveze po zajmovima i obveznicama, početno se mjeri po fer vrijednosti umanjenoj za troškove transakcije. Ostale finansijske obveze kasnije se mjeri po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate, pri čemu se troškovi kamata priznaju na temelju efektivnog prinosa.

Metoda efektivne kamatne stope jest metoda kojom se računa amortizirani trošak finansijske obveze, a troškovi kamata raspoređuju se tijekom relevantnog razdoblja. Efektivna kamatna stopa jest stopa kojom se procijenjene buduće novčane isplate diskontiraju tijekom očekivanog vijeka trajanja finansijske obveze ili kraćeg razdoblja ako je primjenjivo.

Prestanak priznavanja finansijskih obveza

Društvo i Grupa prestaju priznavati finansijske obveze onda i samo onda kada su obveze Društva i Grupe podmirene, poništene ili su istekle.

3.16. Obveze prema dobavljačima

Obveze prema dobavljačima jesu obveze plaćanja dobavljaču za kupljenu robu i primljene usluge tijekom redovnog poslovanja. Obveze prema dobavljačima klasificirane su kao kratkoročne obveze ako dospijevaju u roku jedne godine ili kraće. U suprotnom se klasificiraju kao dugoročne obveze.

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.17. Potencijalne obveze

Potencijalna imovina ne priznaje se u finansijskim izvještajima. Ona se iskazuje kada je vjerojatan priljev ekonomskih koristi.

Potencijalne obveze ne priznaju se u finansijskim izvještajima. Te se obveze iskazuju osim u slučaju kada je mogućnost odljeva sredstava koja predstavljaju ekonomske koristi malo vjerojatna.

3.18. Priznavanje prihoda

Prihodi se priznaju kad je vjerojatno da će Društvo i Grupa imati buduće ekonomske koristi povezane s transakcijom i kad je iznos prihoda moguće pouzdano izmjeriti. Prihod se mjeri po fer vrijednosti primljene naknade, isključujući popuste, rabate i poreze na promet ili carine.

Prihodi od prodaje usluga priznaju se umanjeni za PDV i popuste nakon pružanja usluge.

Prihodi od fiksne telefonije obuhvaćaju prihode od priključenja i mjesecne naknade, prihode od telefonskih razgovora preplatnika na fiksnu telefoniju te prihode od dodatnih usluga u fiksnoj telefoniji.

Prihodi od veleprodaje obuhvaćaju prihode od međusobnog povezivanja za domaće i inozemne operatore. Treće strane koje upotrebljavaju telekomunikacijsku mrežu Društva i Grupe uključuju korisnike roaming usluga drugih pružatelja usluga i ostale pružatelje telekomunikacijskih usluga koji terminiraju ili prenose pozive u mreži Društva i Grupe. Ti prihodi od veleprodajnog (ulaznog) prometa uključeni su u prihode od fiksnih i mobilnih (podatkovnih i internetskih) usluga te se priznaju u razdoblju korištenja. Dio priznatih prihoda često se plaća drugim operatorima (međusobno povezivanje) za korištenje njihove mreže, gdje je primjenjivo. U finansijskim su izvještajima iskazani bruto prihodi i troškovi tih prenesenih poziva jer je Društvo i Grupa glavni pružatelj tih usluga putem vlastite mreže, što znači da sama određuje cijene usluga, te se oni priznaju u razdoblju korištenja.

Prihodi od internetskih i podatkovnih usluga obuhvaćaju prihode od pretplate na internet, ADSL prometa i pristupa fiksnim linijama. Prihodi od multimedijiskih usluga obuhvaćaju prihode od priključenja i mjesecne naknade i prihode od dodatnih usluga za IPTV korisnike.

Prihodi od najma i prihodi od prodaje robe odnose se na najam i prodaju telekomunikacijske opreme potrebe za pružanje telekomunikacijskih usluga.

Društvo i Grupa nudi određene proizvode koji se sastoje od više elemenata (proizvodi koji se prodaju u paketu). Prihod od proizvoda koji se sastoje od više elemenata mora se priznati zasebno za svaku od utvrđenih računovodstvenih jedinica (elemenata). Ukupna naknada za takav proizvod raspoređuje se na pojedine elemente na temelju njihove relativne fer vrijednosti (tj. izračunava se udio fer vrijednost svakog elementa u ukupnoj fer vrijednosti paketa). Relativna fer vrijednost pojedinog elementa ograničena je iznosom ukupne naknade koju plaća kupac, a čije plaćanje ne ovisi o isporuci dodatnih elemenata.

Tijekom 2016. Društvo i Grupa je pokrenulo novu ponudu ICT rješenja (informacijska i komunikacijska tehnologija) kako bi podržala i proširila standardnu ponudu za poslovne korisnike.

Prihodi od ICT usluga obuhvaća prihode od restrukturiranja poslovnih procesa, usluga upravljanja aplikacijama, tehnološke infrastrukture i održavanja sustava. Za pakete usluga, priznavanje prihoda za svaki od elemenata koji su ugovoreni raspoređuje se na temelju njihovih relativnih fer vrijednosti (tj. omjera fer vrijednosti svakog elementa i ukupne fer vrijednosti isporučenog paketa usluga).

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

3 SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.18 Priznavanje prihoda (nastavak)

Prihodi od usluga upravljanja aplikacijama, tehnološke infrastrukture i održavanja sustava priznaju se pravocrtno tijekom razdoblja trajanja ugovora. Prihodi od ugovora o utrošenom vremenu i materiju priznaju se na temelju ugovorenih cijene i nastalih izravnih troškova. Prihodi od ugovora o održavanju proizvoda priznaju se pravocrtno tijekom razdoblja isporuke.

Prihodi od jednokratnih licenci za softver priznaju se na početku licencnog razdoblja ako su ispunjeni svi kriteriji priznavanja kao prihoda. Prihodi od mjesечnih licenci za softver priznaju se na temelju pretplate tijekom razdoblja u kojem klijent ima pravo korištenja licencije. Prihodi od održavanja, nespecificiranih nadogradnji i tehničke podrške priznaju se u razdoblju izvršenja, odnosno isporuke.

Prihodi i rashodi povezani s prodajom telekomunikacijske i dodatne opreme priznaju se u trenutku isporuke proizvoda pod uvjetom da nema neispunjene obveze koje bi mogle utjecati na konačno prihvatanje proizvoda od strane korisnika.

Prihodi od kamata priznaju se kada kamata nastane (koristeći efektivnu kamatnu stopu, odnosno stopu koja diskonira primitke tijekom očekivanog vijeka trajanja finansijskog instrumenta na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine).

3.19. Troškovi naknade za međusobno povezivanje

Troškovi naknade za međusobno povezivanje za upotrebu telekomunikacijske infrastrukture drugih pružatelja telekomunikacijskih usluga priznaju se u razdoblju u kojem su nastali. Prihodi i rashodi iskazuju se u bruto iznosu u finansijskim izvještajima.

Izvještavanje o poslovnim segmentima

Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja definiraju poslovni segment kao sastavni dio subjekta:

- a) koji obavlja poslovne djelatnosti iz kojih može ostvariti prihode i temeljem kojih kod njega nastaju troškovi (uključujući prihode i troškove koji se odnose na transakcije s drugim sastavnim dijelovima istog subjekta),
- b) čije rezultate poslovanja redovito pregledava glavni donositelj poslovnih odluka subjekta kako bi donio odluku o resursima koje treba rasporediti na segment i ocijeniti njegovo poslovanje, te
- c) za koji postoji zasebne finansijske informacije.

U formatu izvještavanja o poslovanju Društva i Grupe poslovni se segmenti dijele na privatni, poslovni i segment podrške jer na rizike i stope povrata Društva i Grupe prvenstveno utječu tržišne razlike i korisnici.

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

3 SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.20. Događaji nakon datuma bilance

Događaji nakon datuma bilance koji daju dodatne informacije o poziciji Društva i Grupe na datum izvještaja o finansijskom položaju (događaji za usklađenje) iskazuju se u finansijskim izvještajima. Događaji nastali nakon izvještajnog razdoblja koji nisu događaji za usklađenje objavljaju se u bilješkama kada su značajni.

3.21. Zarada po dionici

Zarada po dionici računa se tako da se dobit koja se pripisuje dioničarima Društva i Grupe podijeli ponderiranim prosječnim brojem redovnih dionica koje su izdane tijekom godine, isključujući redovne dionice koje je Društvo i Grupa kupila i čuva kao vlastite dionice.

3.22. Ključne prosudbe kod primjene računovodstvenih politika

Kod primjene računovodstvenih politika Društva i Grupe, koje su opisane u bilješci 3, Uprava treba davati prosudbe, procjene i izvoditi pretpostavke o knjigovodstvenim vrijednostima imovine i obveza koje nisu vidljive iz drugih izvora. Procjene i s njima povezane pretpostavke temelje se na iskustvu u proteklim razdobljima i drugim relevantnim čimbenicima. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od takvih procjena.

Procjene i pretpostavke na temelju kojih su procjene izvedene neprestano se revidiraju. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je procjena izmijenjena ako izmjena utječe samo na razdoblje u kojem je napravljena, ili u razdoblju u kojem je napravljena izmjena i budućim razdobljima ako izmjena utječe na tekuće razdoblje i buduća razdoblja.

Korisni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme

Utvrđivanje korisnog vijeka trajanja imovine temelji se na povijesnom iskustvu sa sličnom imovinom, kao i predviđenom tehnološkom razvoju i promjenama u širim gospodarskim i industrijskim čimbenicima. Primjerenošć procijenjenog korisnog vijeka trajanja razmatra se jednom godišnje ili kad god postoji naznaka značajnih promjena u pretpostavkama. Smatramo da je ovo ključna računovodstvena procjena jer obuhvaća pretpostavke o tehnološkom razvoju u inovativnoj industriji i značajno ovisi o investicijskim planovima Društva i Grupe. Nadalje, s obzirom na značajan udio imovine koja se amortizira u ukupnoj imovini Društva i Grupe utjecaj većih izmjena tih pretpostavki mogao bi biti značajan za finansijski položaj i rezultate poslovanja Društva i Grupe.

Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost dobiti nakon poreza Grupe na moguću promjenu korisnog vijeka trajanja te iznosa troška amortizacije, s nepromijenjenim ostalim varijablama:

	Povećanje/ smanjenje u %	Učinak na dobit nakon poreza u milijunima kuna
Godina koja je završila 31. prosinca 2016.	+10 -10	6,1 (6,1)
Godina koja je završila 31. prosinca 2015.	+10 -10	5,7 (5,7)

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.23. Ključne prosudbe kod primjene računovodstvenih politika

Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost dobiti nakon poreza Društva na moguću promjenu korisnog vijeka trajanja te iznosa troška amortizacije, s nepromijenjenim ostalim varijablama:

	Povećanje/ smanjenje u %	Učinak na dobit nakon oporezivanja u milijunima kuna
Godina koja je završila 31. prosinca 2016.	+10 -10	6,3 (6,3)
Godina koja je završila 31. prosinca 2015.	+10 -10	5,8 (5,8)

Raspoloživost oporezive dobiti za koju može biti priznata odgođena porezna imovina

Odgođena porezna imovina priznaje se do iznosa za koji je vjerojatno da će se moći iskoristiti kao porezna olakšica. Da bi se utvrdio iznos odgođenih poreza koji se može priznati, potrebno je donijeti značajne prosudbe koje se temelje na vjerojatnom izračunu vremena i iznosa buduće oporezive dobiti u kombinaciji s budućom planiranim poreznom strategijom.

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA

U formatu izvještavanja o poslovanju Društva i Grupe poslovni se segmenti dijele na privatni, poslovni i segment podrške jer na rizike i stope povrata Društva i Grupe prvenstveno utječu tržišne razlike i korisnici. Segmenti su organizirani i njima se upravlja zasebno ovisno o značajkama korisnika i tržišta na kojem se pružaju usluge, pri čemu svaki segment predstavlja stratešku poslovnu jedinicu koja nudi drugačije proizvode i usluge.

Privatni segment obuhvaća marketing, prodaju i korisničke usluge usmjerenе na pružanje fiksnih telekomunikacijskih i televizijskih usluga privatnim korisnicima.

Poslovni segment obuhvaća marketing, prodaju i korisničke usluge usmjerenе na pružanje fiksnih telekomunikacijskih usluga korporacijama, malim i srednjim poduzećima i javnom sektoru. Poslovni je segment također odgovoran za veleprodaju.

Segment podrške odgovoran je za upravljanje i pružanje podrške svim segmentima, a obuhvaća tehnološki i pravni odjel, nabavu, računovodstvo, blagajnu i druge središnje odjele. Segment podrške dobrovoljno se navodi u informacijama o segmentima jer ne ispunjava kriterije za poslovni segment.

Uprava, kao glavni donositelj poslovnih odluka, prati poslovne rezultate zasebno za svaku poslovnu jedinicu kako bi donijela odluke o raspodjeli resursa i ocijenila njihovu učinkovitost. Učinkovitost segmenata ocjenjuje se na temelju kontribucijske marže ili rezultata segmenata (izračunati na način prikazan u tablici u nastavku).

Geografsko iskazivanje podataka Društva i Grupe temelji se na geografskoj lokaciji njezinih korisnika.

Uprava Društva i Grupe ne nadzire imovinu i obveze po pojedinom segmentu pa te informacije nisu iskazane.

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA (NASTAVAK)

Privatni i poslovni segment

U sljedećoj se tablici prikazuju prihodi i izravni troškovi segmenata Grupe:

Godina koja je završila 31. prosinca 2016.	Privatni	Poslovni	Podrška	Ukupno
Prihodi od usluga	256.653	195.392	-	452.045
Direktni troškovi - proizvodni	<u>(152.035)</u>	<u>(109.234)</u>	-	<u>(261.269)</u>
Kontribucijska marža	104.618	86.158	-	190.776
Indirektni troškovi - neproizvodni	<u>(31.727)</u>	<u>(9.092)</u>	<u>(46.157)</u>	<u>(86.976)</u>
Ostali prihodi	-	-	2.242	2.242
Ostali poslovni troškovi	-	-	<u>(724)</u>	<u>(724)</u>
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	-	-	<u>(68.970)</u>	<u>(68.970)</u>
Dobit iz poslovanja	<u>72.891</u>	<u>77.066</u>	<u>(113.609)</u>	<u>36.348</u>
Godina koja je završila 31. prosinca 2015.	Privatni	Poslovni	Podrška	Ukupno
Prihodi od usluga	256.302	179.215	-	435.517
Direktni troškovi - proizvodni	<u>(148.486)</u>	<u>(96.838)</u>	-	<u>(245.324)</u>
Kontribucijska marža	107.816	82.377	-	190.193
Indirektni troškovi - neproizvodni	<u>(32.093)</u>	<u>(10.473)</u>	<u>(46.170)</u>	<u>(88.736)</u>
Ostali prihodi	-	-	2.186	2.186
Ostali poslovni troškovi	-	-	<u>(1.282)</u>	<u>(1.282)</u>
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	-	-	<u>(63.739)</u>	<u>(63.739)</u>
Dobit iz poslovanja	<u>75.723</u>	<u>71.904</u>	<u>(109.005)</u>	<u>38.622</u>

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA (NASTAVAK)

U sljedećoj se tablici prikazuju prihodi i izravni troškovi segmenata Društva:

Godina koja je završila 31. prosinca 2016.	Privatni	Poslovni	Podrška	Ukupno
Prihodi od usluga	256.653	195.392	-	452.045
Direktni troškovi - proizvodni	(153.218)	(109.559)	-	(262.777)
Kontribucijska marža	103.435	85.833	-	189.268
Indirektni troškovi - neproizvodni	(31.746)	(9.099)	(46.064)	(86.909)
Ostali prihodi	-	-	2.138	2.138
Ostali poslovni troškovi			(698)	(698)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine			(67.457)	(67.457)
Dobit iz poslovanja	71.689	76.734	(112.081)	36.342

Godina koja je završila 31. prosinca 2015.	Privatni	Poslovni	Podrška	Ukupno
Prihodi od usluga	256.277	179.238	-	435.515
Direktni troškovi - proizvodni	(149.669)	(97.162)	-	(246.831)
Kontribucijska marža	106.608	82.076	-	188.684
Indirektni troškovi - neproizvodni	(32.044)	(10.453)	(46.193)	(88.690)
Ostali prihodi	-	-	2.067	2.067
Ostali poslovni troškovi	-	-	(1.150)	(1.150)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	-	-	(62.981)	(62.981)
Dobit iz poslovanja	74.564	71.623	(108.257)	37.930

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

4 INFORMACIJE O SEGMENTIMA (NASTAVAK)

Geografska raspodjela prihoda

	Grupa		Društvo	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Republika Hrvatska	362.633	365.365	362.633	365.363
Ostatak svijeta	89.412	70.152	89.412	70.152
	452.045	435.517	452.045	435.515

5. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	Grupa		Društvo	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Prihodi od naplaćenih penala	1.839	1.578	1.839	1.578
Ostali prihodi	403	608	299	489
	2.242	2.186	2.138	2.067

6. OSTALI TROŠKOVI USLUGA

	Grupa		Društvo	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Troškovi telekomunikacijskih usluga	51.507	51.333	51.507	51.334
Troškovi izdavanja računa	3.469	3.893	3.469	3.893
Usluge čišćenja	359	476	359	476
Intelektualne usluge	2.548	991	2.463	962
Poštanske usluge	912	942	909	937
Bankarske usluge	582	593	575	585
Ostali troškovi usluga	4.379	4.460	4.340	4.407
	63.756	62.688	63.622	62.594

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

7. TROŠKOVI OSOBLJA

	Grupa		Društvo	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Neto plaće	27.992	29.104	27.992	29.016
Porezi i doprinosi	20.499	20.997	20.499	20.863
Troškovi otpremnina	891	4.029	891	3.602
Dugoročna primanja zaposlenih	(404)	(1.861)	(404)	(1.258)
Naknada troškova zaposlenima	1.941	3.188	1.941	3.181
	50.919	55.457	50.919	55.404
Broj zaposlenika na dan 31. prosinca	321	347	321	347

Troškovi koji se nadoknađuju zaposlenima obuhvaćaju dnevnice, troškove noćenja i prijevoza po osnovi službenih putovanja, zatim troškove svakodnevnog prijevoza sa i na posao, naknadu troškova za korištenje osobnih vozila u poslovne svrhe i slično.

Dugoročna primanja zaposlenih obuhvaćaju iznose predviđene kolektivnim ugovorima, kao što su regres za godišnji odmor, božićnice, razne potpore i slično. Porezi i doprinosi Društva i Grupe uključuju 8.223 tisuće kuna (2015.: 8.981 tisuća kuna) obveznog mirovinskog doprinosa uplaćenog u obvezni mirovinski fond. Doprinosi se računaju kao postotak bruto plaće zaposlenika.

8. AMORTIZACIJA I TROŠAK UMANJENJA VRIJEDNOSTI

	Grupa		Društvo	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Amortizacija materijalne imovine	44.545	41.695	43.032	40.937
Amortizacija nematerijalne imovine	24.425	22.044	24.425	22.044
	68.970	63.739	67.457	62.981

9. UMANJENJE VRIJEDNOSTI DUGOTRAJNIH I KRATKOTRAJNIH POTRAŽIVANJA

	Grupa		Društvo	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Umanjenje vrijednosti kratkotrajnih i dugotrajnih potraživanja	2.440	2.313	2.440	2.313
Otpis kratkotrajnih i dugotrajnih potraživanja	4.501	3.627	4.501	3.627
Naplata kratkotrajnih i dugotrajnih potraživanja	(3.984)	(3.287)	(3.984)	(3.287)
	2.957	2.653	2.957	2.653

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

10. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	Grupa		Društvo	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Troškovi održavanja	11.100	13.905	11.100	13.898
Marketinške usluge	6.785	6.161	6.785	6.162
Najam	5.880	5.937	6.103	6.181
Troškovi vanjskih zaposlenika	9.717	5.610	9.717	5.610
Premije osiguranja	941	1.192	939	1.151
Porezi i doprinosi koji ne ovise o rezultatu	951	939	888	916
Reprezentacija	399	263	399	258
Sponzorstva	523	166	523	166
Ostali poslovni rashodi	758	1.287	710	1.150
	37.054	35.460	37.164	35.492

11. FINANCIJSKI PRIHODI

	Grupa		Društvo	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Otpisane finansijske obveze	-	674	-	674
Dobici od tečajnih razlika	2.313	940	2.363	658
Naplata vrijednosno usklađenih potraživanja po danim kreditima	165	-	1.060	-
Ostali finansijski prihodi	442	293	441	702
	2.920	1.907	3.864	2.034

12. FINANCIJSKI RASHODI

	Grupa		Društvo	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Troškovi kamata	25.451	27.416	25.451	27.242
Vrijednosno usklađenje finansijske imovine	-	-	-	254
Gubici od tečajnih razlika	-	297	-	31
Ostali finansijski rashodi	-	57	-	214
	25.451	27.770	25.451	27.741

Troškovi kamata obuhvaćaju kamate na zajmove, kredite i izdane obveznice.

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

13. POREZ NA DOBIT

Društvo je obveznik poreza na dobit koji se utvrđuje prema zakonima i propisima Republike Hrvatske. Porezna osnovica utvrđuje se kao razlika između prihoda i rashoda tekućeg razdoblja uvećana za porezno nepriznate rashode. Stopa poreza na dobit u Hrvatskoj iznosila je 20% do 31. prosinca 2016. (u Sloveniji 17%). Umanjenje stope poreza na dobit u Hrvatskoj s 20% na 18% stupa na snagu 1. siječnja 2017.

Optima Telekom d.d. nije imao obvezu plaćanja poreza na dobit u 2016. godini zbog prenesenih poreznih gubitaka.

Odnos između računovodstvene dobiti i prenesenih poreznih gubitaka prikazan je kako slijedi:

	Grupa 2016.	2015.	Društvo 2016.	Društvo 2015.
Računovodstvena dobit prije oporezivanja	13.817	12.759	14.756	12.223
Porez na dobit po stopi od 20%	2.763	2.552	2.951	2.445
Učinak porezno nepriznatih rashoda	1.833	305	1.809	302
Učinak neoporezivog prihoda	(212)	-	(212)	-
Učinak iskorištenog gubitka iz prijašnjih razdoblja za koje nije priznata odgođena porezna imovina	(4.384)	(2.774)	(4.548)	(2.747)
Trošak poreza na dobit	-	83	-	-
Efektivna porezna stopa	0%	0,65%	0%	0%

Porezni gubici raspoloživi za prijenos prikazani su u nastavku:

Godina nastanka	Iznos	Godina isteka
2012.	48.201	2017.
2013.	31.828	2018.
	80.029	

Odgođena porezna imovina od 14.405 tisuća kuna nije priznata u ovim konsolidiranim finansijskim izvještajima u pogledu poreznih gubitaka raspoloživih za prijenos zbog neizvjesnih budućih oporezivih dobiti i mogućnosti korištenja odgođene porezne imovine.

Prema hrvatskom zakonodavstvu Porezna uprava može u svakom trenutku obaviti inspekciju poslovnih knjiga i evidencija Društva i Grupe u roku od tri godine od godine u kojoj je iskazana porezna obveza te nametnuti dodatne poreze i kazne. Uprava Društva i Grupe nije upoznata s okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalnih značajnih obveza u tom pogledu.

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.
(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

14. NEMATERIJALNA IMOVINA

Grupa	Koncesije i prava	Softver	Imovina u pripremi	Ukupno nematerijalna imovina
TROŠAK NABAVE				
Stanje 1. siječnja 2015.	79.449	88.819	-	168.268
Povećanja	12.002	4.553	944	17.499
Prijenosi	-	944	(944)	-
Prodaja i rashodovanja	(7)	(1.030)	-	(1.037)
Stanje 31. prosinca 2015.	91.444	93.286	-	184.730
Povećanja	12.930	2.928	5.456	21.314
Prijenosi	99	5.357	(5.456)	-
Prodaja i rashodovanja	(51.187)	87	-	(51.100)
Stanje 31. prosinca 2016.	53.286	101.658	-	154.944
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA				
Stanje 1. siječnja 2015.	43.419	74.225	-	117.644
Trošak amortizacije	17.831	4.213	-	22.044
Prodaja i rashodovanja	(93)	(86)	-	(179)
Stanje 31. prosinca 2015.	61.157	78.352	-	139.509
Trošak amortizacije	20.081	4.344	-	24.425
Prodaja i rashodovanja	(51.187)	87	-	(51.100)
Stanje 31. prosinca 2016.	30.051	82.783	-	112.834
NETO KNJIGOVODSTVENA VRJEDNOST				
Stanje 31. prosinca 2015.	30.287	14.934	-	45.221
Stanje 31. prosinca 2016.	23.235	18.875	-	42.110

Društvo je 19. studenog 2004. godine dobilo licencu za pružanje telekomunikacijskih usluga od Hrvatske telekomunikacijske agencije.

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.
(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

14 NEMATERIJALNA IMOVINA (NASTAVAK)

Društvo	Koncesije i prava	Softver	Imovina u pripremi	Ukupno nematerijalna imovina
TROŠAK NABAVE				
Stanje 1. siječnja 2015.				
Povećanja	12.002	4.553	944	17.499
Prijenosi	-	944	(944)	-
Prodaja i rashodovanja	(7)	(1.030)	-	(1.037)
Stanje 31. prosinca 2015.	91.444	93.286	-	184.730
Povećanja	12.930	2.928	5.456	21.314
Prijenosi	99	5.357	(5.456)	-
Prodaja i rashodovanja	(51.187)	87	-	(51.100)
Stanje 31. prosinca 2016.	53.286	101.658	-	154.944
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA				
Stanje 1. siječnja 2015.	43.419	74.225	-	117.644
Trošak amortizacije	17.831	4.213	-	22.044
Prodaja i rashodovanja	(93)	(86)	-	(179)
Stanje 31. prosinca 2015.	61.157	78.352	-	139.509
Trošak amortizacije	20.081	4.344	-	24.425
Prodaja i rashodovanja	(51.187)	87	-	(51.100)
Stanje 31. prosinca 2016.	30.051	82.783	-	112.834
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST				
Stanje 31. prosinca 2015.	30.287	14.934	-	45.221
Stanje 31. prosinca 2016.	23.235	18.875	-	42.110

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.
(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

15. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Grupa	Zemljište i građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Vozila	Umjetnička djela	Imovina u pripremi	Ulaganja u tuđu imovinu	Ukupno materijalna imovina
TROŠAK NABAVE							
Stanje 1. siječnja 2015.	19.730	635.340	903	46	6.329	4.815	667.163
Povećanja	-	2.948	99	-	27.857	14	30.918
Prijenosи	-	19.732	-	-	(19.732)	-	-
Prodaja	(8)	(1.269)	(129)	-	-	(96)	(1.502)
Stanje 31. prosinca 2015.	19.722	656.751	873	46	14.454	4.733	696.579
Povećanja	-	4.098	-	-	24.548	-	28.646
Prijenosи	-	34.534	-	-	(34.537)	3	-
Prodaja	(1.279)	(10.152)	(34)	-	-	-	(11.465)
Stanje 31. prosinca 2016.	18.443	685.231	839	46	4.465	4.736	713.760
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA							
Stanje 1. siječnja 2015.	5.707	338.610	153	-	-	4.252	348.722
Trošak amortizacije	469	40.867	165	-	-	194	41.695
Prodaja	(2)	(1.316)	(32)	-	-	(72)	(1.422)
Stanje 31. prosinca 2015.	6.174	378.161	286	-	-	4.374	388.995
Trošak amortizacije	468	43.769	146	-	-	162	44.545
Prodaja	(1.261)	(9.136)	(15)	-	-	-	(10.412)
Stanje 31. prosinca 2016.	5.381	412.794	417	-	-	4.536	423.128
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST							
Stanje 31. prosinca 2015.	13.548	278.590	587	46	14.454	359	307.584
Stanje 31. prosinca 2016.	13.062	272.437	422	46	4.465	200	290.632

Na dan 31. prosinca 2016. godine neto knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i oprema danih kao instrument osiguranja iznosila je 119.688 tisuća kuna. Prema predstojajnoj nagodbi vjerovnik zadržava založna prava na imovinu radi osiguranja svojih tražbina do isplate.

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

15 NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Društvo	Zemljište i građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Vozila	Umjetnička djela	Imovina u pripremi	Ulaganja u tuđu imovinu	Ukupno materijalna imovina
TROŠAK NABAVE							
Stanje 1. siječnja 2015.	11.551	627.411	596	47	6.329	4.652	650.586
Povećanja	-	3.654	284	-	27.857	79	31.874
Prijenosи	-	19.645	87	-	(19.732)	-	-
Prodaja	-	(348)	(37)	-	-	-	(385)
Stanje 31. prosinca 2015.	11.551	650.362	930	47	14.454	4.731	682.075
Povećanja	-	4.098	39	-	24.548	-	28.685
Prijenosи	-	34.784	(250)	-	(34.537)	3	-
Prodaja	-	(11.775)	-	-	-	-	(11.775)
Stanje 31. prosinca 2016.	11.551	677.469	719	47	4.465	4.734	698.985
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA							
Stanje 1. siječnja 2015.	2.146	335.743	110	-	-	4.183	342.182
Trošak amortizacije	288	40.327	131	-	-	191	40.937
Prodaja	-	(272)	(33)	-	-	-	(305)
Stanje 31. prosinca 2015.	2.434	375.798	208	-	-	4.374	382.814
Trošak amortizacije	288	42.440	142	-	-	162	43.032
Prodaja	-	(10.798)	-	-	-	-	(10.798)
Stanje 31. prosinca 2016.	2.722	407.440	350	-	-	4.536	415.048
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST							
Stanje 31. prosinca 2015.	9.117	274.564	722	47	14.454	357	299.261
Stanje 31. prosinca 2016.	8.829	270.029	369	47	4.465	198	283.937

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

16. DUGOROČNI I KRATKOROČNI ZAJMOVI

	Grupa		Društvo	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Zajmovi dani ovisnim društvima	-	-	1.555	2.338
Zajmovi dani drugim društvima /i/	396	37.576	396	37.576
Umanjenje vrijednosti zajmova	-	(37.264)	(1.555)	(39.487)
Kratkoročni zajmovi	396	312	396	427
Zajmovi dani fizičkim osobama /ii/	10.772	10.767	10.772	10.763
Zajmovi dani ovisnim društvima /iii/	-	-	5.062	5.468
Kratkoročni zajmovi	10.772	10.767	15.834	16.231
Ukupno dani zajmovi	11.168	11.079	16.230	16.658

/i/ Potraživanja po danim zajmovima (uključujući pripadajuće kamate) za društvo OPTIMA OSN-Inženjering d.o.o. u potpunosti su ispravljena u prethodnim razdobljima. Nadležni trgovački sud izbrisao je 2016. OPTIMA OSN-Inženjering d.o.o. iz Sudskog registra s danom 21. lipnja 2016. Stoga je Društvo otpisalo iz svoje evidencije potraživanja povezana s time.

/ii/ U prethodnim razdobljima Društvo i Grupa je odobrila dva zajma fizičkoj osobi u iznosu od 9.300 tisuća kuna. Kamata na te zajmove dodane su iznosu glavnice u prethodnim razdobljima. U prethodnim razdobljima Društvo i Grupa je djelomično umanjila vrijednost tih potraživanja u iznosu od 3.692 tisuće kuna. Zajmovi su osigurani prikladnim instrumentima osiguranja (mjenicama i zadužnicama). Usto je osnovano založno pravo na redovne dionice Optime u vlasništvu fizičke osobe. Godine 2015. Optima je sklopila ugovor s jednim vlasnikom Društva za buduće pravo priključenja prodaji dionica. Njime je određeno da, u trenutku kada taj vlasnik odluči prodati svoje dionice Optime, Optima ima pravo priključiti se prodaji i prodati vlastite dionice pod istim uvjetima i po istoj cijeni. Nakon razgovora s dužnikom i s obzirom na prethodno opisane okolnosti Uprava vjeruje da će u narednim godinama u potpunosti naplatiti neto knjigovodstvenu vrijednost potraživanja po danim zajmovima bilo novčanom uplatom ili primicima od buduće prodaje povezanog instrumenta osiguranja (vlastite dionice).

/iii/ U siječnju 2015. na temelju ugovora o okvirnom kreditu Optima Telekom d.d. odobrio je ovisnom društvu Optima Direct jednogodišnji zajam u iznosu od 8.000 tisuća kuna. Na kredit se ne plaća kamata. Društvo je iskazalo kredit po diskontiranom iznosu primjenom pretpostavljene kamatne stope.

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

17. ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA

Neto knjigovodstvena vrijednost ulaganja u ovisna društva obuhvaća:

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Optima Direct d.o.o. Hrvatska /i/	-	-
Optima Telekom d.o.o. Slovenija /ii/	66	67
Optima Telekom za upravljanje nekretninama i savjetovanje d.o.o. /iii/	20	20
	86	87

/i/ OT-Optima Telekom d.d. postao je 6. srpnja 2006. stopostotni vlasnik Optima Grupa Holdinga d.o.o., društva koje se 23. rujna 2008. godine preimenovalo u Optima Direct d.o.o. Osnovna djelatnost društva Optima Direct d.o.o. jest trgovina i pružanje raznovrsnih usluga koje se većinom odnose na sektor telekomunikacija. U kolovozu 2008. godine Društvo je povećalo temeljni kapital društva Optima Direct d.o.o. za 15.888 tisuća kuna pretvaranjem duga, kojeg čine potraživanja po danim zajmovima i obračunate kamate, u temeljni kapital. Društvo je 2014. godine testiralo svoje ulaganje u Optima Direct d.o.o. Za umanjenje vrijednosti i umanjilo vrijednost cijelog ulaganja za iznos od 14.939 tisuća kuna.

/ii/ Društvo je 2007. godine kao jedini vlasnik osnovalo društvo Optima Telekom d.o.o., Koper, Slovenija. Optima Telekom d.o.o., Koper, Slovenija iznajmljuje opremu za potrebe OT Grupe.

/iii/ Društvo je 16. kolovoza 2011. godine kao jedini vlasnik osnovalo društvo Optima Telekom za upravljanje nekretninama i savjetovanje d.o.o. koje u izvještajnom razdoblju nije poslovalo i još je uvijek u mirovanju.

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

18. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA

	Grupa			Društvo		
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.		31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	
Potraživanja od kupaca u zemlji	93.469	90.908		93.416	89.892	
Potraživanja od kupaca iz inozemstva	3.919	4.869		3.919	5.290	
Rezerviranje za umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca	(28.469)	(29.791)		(28.437)	(28.793)	
Ukupno potraživanja, neto	68.919	65.986		68.898	66.389	
Potraživanja od države i ostalih institucija	190	333		112	181	
Predujmovi za usluge i zalihe	898	760		898	733	
Ostala potraživanja	492	329		409	-	
	70.499	67.408		70.317	67.303	

Na dan 31. prosinca 2016. Društvo je umanjilo potraživanja od kupaca u nominalnom iznosu od 28.437 tisuća kuna (31. prosinca 2015.: 28.793 tisuće kuna), a Grupa je umanjila potraživanja od kupaca u nominalnom iznosu od 28.469 tisuća kuna (31. prosinca 2015.: 29.791 tisuća kuna).

Kretanje rezerviranja za umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca:

	Grupa			Društvo		
	2016.	2015.		2016.	2015.	
Stanje 1. siječnja	29.791	29.820		28.793	28.821	
Otpis tijekom godine	(1.140)	(234)		(173)	(235)	
Naplaćeno tijekom godine	(2.662)	(2.107)		(2.663)	(2.106)	
Dodatna rezerviranja	2.480	2.312		2.480	2.313	
Stanje na dan 31. prosinca	28.469	29.791		28.437	28.793	

Starosna struktura potraživanja:

	Grupa			Društvo		
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.		31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	
Nedospjelo i neispravljeno	35.545	39.345		35.534	39.345	
Dospjelo, ali neispravljeno						
- Do 120 dana	22.478	21.760		22.468	21.651	
- 120 do 360 dana	6.534	4.340		6.534	4.830	
- Više od 360 dana	4.362	541		4.362	563	
Ukupno	68.919	65.986		68.898	66.389	

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

19. DEPOZITI

	Grupa		Društvo	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Dugoročni jamstveni depoziti /i/	3.563	3.598	3.563	3.598
	3.563	3.598	3.563	3.598
Kratkoročni jamstveni depoziti	24	88	24	92
	24	88	24	92
Ukupno depoziti	3.587	3.686	3.587	3.690

/i/ Dugoročni depoziti odnose se na dva jamstvena depozita u stranim valutama kod Zagrebačke banke dane za izdane bankovne garancije. Oni istječu 30. lipnja 2028. godine. Depoziti imaju promjenjivu kamatnu stopu u skladu s Odlukom o kamatnim stopama Banke, a ona je u trenutku uplate depozita iznosila 4,86%.

20. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI

	Grupa		Društvo	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Unaprijed plaćeni troškovi najma (IRU)	8.500	9.500	8.500	9.500
Dugoročni unaprijed plaćeni troškovi	8.500	9.500	8.500	9.500
Unaprijed plaćeni troškovi usluga	913	1.586	910	1.583
Unaprijed plaćeni troškovi najma (IRU)	1.000	1.000	1.000	1.000
Kratkoročni unaprijed plaćeni troškovi	1.913	2.586	1.910	2.583
	10.413	12.086	10.410	12.083

21. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

Novac i novčani ekvivalenti sastoje se od novca u blagajni, sredstava na tekućem računu i drugih sredstava u bankama.

	Grupa		Društvo	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Stanje na bankovnim računima	5.326	20.341	5.219	20.298
Stanje na deviznom računu	4.340	67	4.339	61
Novac u blagajni	4	10	4	10
Novac i novčani ekvivalenti	9.670	20.418	9.562	20.369

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

22. IZDANI TEMELJNI KAPITAL

Planom finansijskog i operativnog restrukturiranja Društva, koji su vjerovnici prihvatili na ročištu održanom 5. studenog 2013. godine, kao jedna od važnijih mjera predložena je mjera konverzije dijela tražbina vjerovnika u vlasničke udjele.

Postupak povećanja temeljnog kapitala izvršen je pri Trgovačkom sudu dana 9. lipnja 2014. temeljem Odluke Skupštine Društva od 15. travnja 2014. pretvaranjem dijela tražbina dijela vjerovnika iz predstecajne nagodbe u kapital. Temeljni je kapital time povećan s 28.200.700,00 kuna na 563.788.270,00 kuna izdavanjem 53.558.757 novih nematerijaliziranih redovnih (registriranih) dionica s pojedinačnom nominalnom vrijednosti od 10,00 kuna. Na temelju glavne predstecajne nagodbe za vjerovnika kategorije (c) Zagrebačka banka d.d., tražbine iz kreditnih poslova koje su osigurane založnim pravom na pokretninama i pravima u ukupnom iznosu od 110.000.000,00 kuna, određeno je da će se namiriti po uvjetima obvezno konvertibilnog zajma.

Zagrebačka banka d.d. prenijela je dio tražbine po obvezno konvertibilnom zajmu u iznosu od 68.870.920,00 kuna na Hrvatski Telekom d.d. (u daljem tekstu: HT) te je potonje društvo u svojstvu novog vjerovnika dijela tražbine po obvezno konvertibilnom zajmu uredno podnijelo zahtjev za pretvaranje te tražbine u temeljni kapital Društva.

Zbog toga je 13. kolovoza 2014. godine temeljni kapital Društva dodatno povećan s 563.788.270,00 kuna na 632.659.190,00 kuna izdavanjem 6.887.092 redovnih dionica označe OPTE-R-B pojedinačnog nominalnog iznosa od 10,00 kuna.

HT je preuzeo kontrolu nad Optimom prijenosom upravljačkih prava u skladu s ugovorom sa Zagrebačkom bankom d.d., najvećim dioničarom Optime. Hrvatska Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja ocijenila je uvjetno dopuštenom koncentraciju kojom HT stječe Optimu na temelju predloženog plana finansijskog i operativnog restrukturiranja Optime u postupku predstecajne nagodbe. Hrvatska Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja odredila je skup mjera za sudionika u koncentraciji usmjerenih na upravljanje i kontrolu nad Optimom. Jedan od njih je takozvani „kineski zid“ između zaposlenika Optime i HT-a na području poslovno osjetljivih podataka uz iznimku finansijskih podataka potrebnih za izvještavanje i konsolidaciju. Kontrola HT-a nad Optimom ograničena je na četiri godine s početkom od 18. lipnja 2014. godine. Po isteku tog razdoblja kontrola se automatski ukida bez mogućnosti produženja. Po isteku treće godine HT mora pokrenuti postupak prodaje svih svojih dionica u Optimu, pri čemu će HT imati pravo na prodaju i dionica Optime u vlasništvu Zagrebačke banke.

Dana 3. studenog 2014. godine Skupština Društva usvojila je Odluku o povećanju temeljnog kapitala Društva izdavanjem redovnih dionica, unosom u pravima (tj. pretvaranjem tražbina dijela vjerovnika predstecajne nagodbe u temeljni kapital), uz isključenje prava prvenstva postojećih dioničara, s 632.659.190,00 kuna za iznos od najviše 2.910.110,00 kn na iznos od najviše 635.569.300,00 kn i to izdavanjem najviše 291.011 redovnih dionica na ime, nominalne vrijednosti 10,00 kuna.

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

22. IZDANI TEMELJNI KAPITAL (nastavak)

Vjerovnici iz predstecajne nagodbe koji su predali pisani izjavu (upisnicu) unutar roka za upis te sklopili ugovor o unosu prava (tražbina) u temeljni kapital Društva unijeli su tražbine u iznosu od ukupno 2.908.890,00 kuna. Upis povećanja temeljnog kapitala s iznosa od 632.569.150,00 kuna za iznos od 2.908.890,00 na iznos od 635.568.080,00 kuna proveden je rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu br. Tt-15/1314-2 od 26. veljače 2015. godine.

Nakon što je HANFA rješenjem klase: UP/I-451-04/14-11/03 , urbroj: 326-01-770-772-15-11 od 27.ožujka 2015. odobrila registracijski dokument, obavijest o vrijednosnom papiru i sažetak prospakta koji zajedno čine podijeljeni prospakt uvrštenja ukupno 60.736.738 redovnih dionica, izdanih na ime, u nematerijaliziranom obliku, nominalne vrijednosti 10,00 kn svaka, ukupnog nominalnog iznosa 607.367.380,00 kn, na uređeno tržište, SKDD je objavio Obavijest o provedbi konverzije redovnih dionica oznake OPTE-R-B u OPTE-R-A na dan 7. travnja 2015. godine. Nakon provedbe konverzije dionica 63.556.808 redovnih dionica oznake: OPTE-R-A, ISIN: HROPTERA0001, pojedinačnog nominalnog iznosa od 10,00 HRK uključit će se u usluge depozitorija te poravnjanja i namire SKDD-a. Rješenjem klase: UP/I-451-01/15-01/71 , urbroj: 536-15-2 od 1. travnja 2015. godine Zagrebačka banka d.d. dopustila je uvrštenje dionica 60.736.738 redovnih dionica, pojedinačnog nominalnog iznosa od 10,00 HRK, oznake: OPTE-R-A, ISIN: HROPTERA0001, na Službeno tržište Zagrebačke burze. Ovime je Društvo izvršilo uvrštenje redovnih dionica izdanih u postupku predstecajne nagodbe.

Na dan 31. prosinca 2016. obvezno konvertibilni zajam iznosi 24.677 tisuća kuna. Društvo ima pravo, no ne i obvezu plaćanja glavnice na godišnjoj razini.

Zarada po dionici:

	Grupa		Društvo	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Dobit godine pripisana redovnim dioničarima Društva u tisućama kuna	13.817	12.676	14.756	12.223
Ponderirani prosječni broj redovnih dionica za osnovnu zaradu po dionici	63.556.808	63.556.808	63.556.808	63.556.808
Dobit po dionici	0,22	0,20	0,23	0,19

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.
(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

22. IZDANI TEMELJNI KAPITAL (nastavak)

Struktura dioničara na dan 31. prosinca:

Dioničar	2016. (u tisućama kuna)	%
ZAGREBAČKA BANKA D.D.	256.259	40,32
HT D.D.	120.902	19,02
HANŽEKOVIĆ MARIJAN	25.668	4,04
RAIFFEISENBANK AUSTRIA D.D.	21.246	3,34
ADDIKO BANK D.D.	17.665	2,78
MARTIĆ MATIJA	15.000	2,36
VIPNET D.O.O.	10.854	1,71
RAIFFEISENBANK AUSTRIA D.D.	8.842	1,39
HRVATSKA POŠTANSKA BANKA D.D.	8.109	1,28
HRVATSKA POŠTANSKA BANKA D.D.	7.373	1,16
OTP BANKA D.D.	7.019	1,10
ALLIANZ ZAGREB D.D.	5.677	0,89
ADDIKO BANK D.D.	5.677	0,89
ZAGREBAČKA BANKA D.D.	5.677	0,89
UNIQA D.D.	5.474	0,86
RAIFFEISENBANK AUSTRIA D.D.	5.013	0,79
ODAŠILJAČI I VEZE D.O.O.	4.841	0,76
ZAGREBAČKA BANKA D.D.	4.837	0,76
RAIFFEISENBANK AUSTRIA D.D.	4.137	0,65
TRIGLAV OSIGURANJE	4.055	0,64
	544.325	85,63
Ostali dioničari	91.243	14,37
	635.568	100,00

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

23. DUGOROČNE I KRATKOROČNE POSUDBE

	Grupa	Društvo		
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Obveze prema bankama	197.996	206.701	197.996	206.701
Obveze za finansijski najam	2.220	2.602	2.220	2.602
Dugoročni dio	200.216	209.303	200.216	209.303
Obveze prema bankama	8.323	-	8.323	-
Obveze za finansijski najam	351	434	351	434
Kratkoročni dio	8.674	434	8.674	434
Ukupno primljenih zajmova i posudbi	208.890	209.737	208.890	209.737

Najveći dio nediskontiranog iznosa od 226.959 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2016. godine odnosi se na kredite Zagrebačke banke koji su rezultat restrukturiranja obveza po predstečajnoj nagodbi. Kamatna stopa na navedene kredite iznosi 4,5% godišnje, a konačno dospijeće jest 30. lipnja 2028. godine.

Valutna struktura obveza po zajmovima i kreditima prikazana je u nastavku.

	Grupa	Društvo		
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
EUR	205.443	206.300	205.443	206.300
HRK	3.447	3.437	3.447	3.437
Dugoročne i kratkoročne obveze po zajmovima i posudbama	208.890	209.737	208.890	209.737

Prosječna ponderirana kamatna stopa po primljenim kratkoročnim i dugoročnim zajmovima i posudbama iznosi 4,53% (2015.: 4,54%).

U nastavku su prikazane obveze prema vrsti kamatne stope, a promjenjive kamatne stope odnose se na 3M EURIBOR.

	Grupa	Društvo		
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Promjenjiva stopa	3.528	2.907	3.528	2.907
Fiksna stopa	205.362	206.830	205.362	206.830
Primljeni zajmovi i posudbe	208.890	209.737	208.890	209.737

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

24. IZDANE OBVEZNICE

	Grupa		Društvo	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Nominalna vrijednost – dugoročno	67.500	75.000	67.500	75.000
Diskont	(2.903)	(3.915)	(2.903)	(3.915)
	64.597	71.085	64.597	71.085
Nominalna vrijednost – kratkoročno	7.500	-	7.500	-
Diskont	(773)	-	(773)	-
Obračunata kamata – kratkoročno	333	-	333	-
	7.060	-	7.060	-
	71.657	71.085	71.657	71.085

Društvo je izdalo obveznice (OPTE-O-124A) nominalne vrijednosti od 250 milijuna kuna 5. veljače 2007. godine. Obveznice su izdane na Zagrebačkoj burzi. Obveznice imaju kamatnu stopu od 9,125 % i dospjele su 1. veljače 2014. godine. Obveznice su izdane po cijeni od 99,496%. Kamata koja je dospjela 1. veljače 2013. godine nije plaćena zbog pokretanja procesa predstečajne nagodbe, no uključena je u predstečajnu masu. Efektivna kamatna stopa iznosi 9,226%.

Temeljem predstečajne nagodbe SKDD je u svom sustavu proveo upis promjene obilježja obveznice izdavatelja, na način da se obveznica oznake OPTE-O-142A, ISIN:HROPTEO142A5 mijenja u dužnički vrijednosni papir s višekratnim dospjećem s udjelom nedospjele glavnice u nominalnom iznosu od 0,30 kn po obveznici. U razdoblju od 30. svibnja 2014. do 30. svibnja 2017. Društvo će kao izdavatelj obveznica polugodišnje isplaćivati kamatu koja će se obračunavati prema kamatnoj stopi od 5,25% godišnje, a od 30. svibnja 2017. imatelji obveznice svakih će šest mjeseci pored navedene kamate dobivati i dio glavnice u iznosu od 3%.

Društvo je 2015. godine ispunilo svoju obvezu i izdalo podijeljeni prospekt uvrštenja obveznica, a Zagrebačka banka d.d. odobrila je njihovo uvrštenje na Službeno tržište Zagrebačke burze.

Dana 31. srpnja 2015. godine HANFA je donijela rješenje klase: UP/I-976-02/15-01/08, urbroj 326-01-770-772-15-5 kojim odobrava obavijest o vrijednosnom papiru i sažetak prospeksa koji zajedno s Registracijskim dokumentom odobrenim rješenjem Agencije od 27. ožujka 2015., klase UP/I-451-04/14-11/03, urbroj 326-01-770-772-15-11, čini podijeljeni prospekt uvrštenja obveznica oznake OPTE-O-142A, izdanih na ime, u nematerijaliziranom obliku, nominalnog iznosa 1,00 kuna svaka, ukupnog nominalnog iznosa 250.000.000,00, s godišnjom kamatnom stopom od 5,25% i dospjećem 2022. godine. Dana 3. kolovoza 2015. Godine Društvo je podnijelo zahtjev Zagrebačkoj burzi koja je isti dan donijela rješenje, klase UP/I-451-01/15-01/139 , urbroj: 536-15-2, kojim odobrava uvrštenje obveznica vrijednosti 250.000.000,00 kuna, oznake: OPTE-O-142A, ISIN: HROPTEO142A5, na Službeno tržište Zagrebačke burze, a kao prvi dan trgovanja finansijskim instrumentima određen je 6. kolovoza 2015. godine.

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

25. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE OBVEZE

	Grupa			Društvo
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Dugoročne obveze prema dobavljačima sadržaja	2.226	10.155	2.226	10.155
Dugoročni dio	2.226	10.155	2.226	10.155
Obveze prema dobavljačima u zemlji	49.874	40.430	49.907	40.430
Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	1.868	4.882	1.865	4.879
Obveze prema dobavljačima temeljem predstecajne nagodbe	-	29.412	-	29.412
Kratkoročne obveze prema dobavljačima sadržaja	16.514	13.971	16.514	13.971
Kratkoročni dio	68.256	88.695	68.286	88.692
Ukupne obveze prema dobavljačima	70.482	98.850	70.512	98.847

26. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

	Grupa			Društvo
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Obveze za PDV	3.221	1.147	3.214	1.143
Neto plaće	3.307	3.181	3.307	3.181
Porezi i doprinosi na plaće	1.554	1.685	1.554	1.685
Ostale obveze	1.040	3	1.040	2
Ukupno	9.122	6.016	9.115	6.011

27. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA

	Grupa			Društvo
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Odgođeni prihodi od najma opreme	19.595	21.835	19.595	21.835
Ukupno dugoročni dio	19.595	21.835	19.595	21.835
Odgođeni prihodi od najma opreme	2.415	2.404	2.415	2.404
Obračunati troškovi za koje nisu primljene fakture od dobavljača u zemlji	9.514	9.368	9.514	9.368
Obračunati troškovi za koje nisu primljene fakture od dobavljača u inozemstvu	521	4.721	521	4.721
Ukupno kratkoročni dio	12.450	16.493	12.450	16.493
	32.045	38.328	32.045	38.328

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

28. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANKAMA

Temeljem članka 21. Statuta svaki član Nadzornog odbora ima pravo na naknadu. Pravo na naknadu i njezin iznos određuje Glavna skupština dioničara Društva običnom većinom glasova.

Ukupan iznos naknada isplaćenih 2016. godine članovima Nadzornog odbora iznosi 158 tisuća kuna. Članovima Nadzornog odbora nisu se davali zajmovi. Ukupan iznos naknada isplaćenih 2016. godine članovima Uprave iznosi 3.196 tisuća kuna.

Temeljem članka 15. Statuta Društva za sve pravne poslove s dioničarima društva Hrvatski Telekom d.d. i Zagrebačka banka d.d. i s njima povezanim strankama potrebna je prethodna suglasnost Nadzornog odbora.

Glavne transakcije s povezanim strankama tijekom 2016. i 2015. prikazane su u nastavku:

	Grupa		Društvo	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Prihodi				
Hrvatski Telekom d.d.	10.066	9.309	10.066	9.309
Iskon internet d.d.	1.012	1.488	1.012	1.488
Combis d.o.o.	37	36	37	36
Optima Telekom d.o.o. Koper, Slovenija	-	-	221	411
Zagrebačka banka d.d.	3.963	156	3.963	156
Rashodi				
Hrvatski Telekom d.d.	140.209	130.454	140.209	130.454
Iskon internet d.d.	872	561	872	561
Combis d.o.o.	2.351	254	2.351	254
Optima Telekom d.o.o. Koper, Slovenija	-	-	1.515	1.530
Optima Direct d.o.o.	-	-	311	388
Zagrebačka banka d.d.	10.705	10.815	10.705	10.815
Kapitalna ulaganja				
Hrvatski Telekom d.d.	441	-	441	-
Combis d.o.o.	3.673	928	3.673	928
Potraživanja				
Hrvatski Telekom d.d.	1.855	1.341	1.855	1.341
Iskon internet d.d.	197	155	197	155
Combis d.o.o.	8	8	8	8
Optima Telekom d.o.o. Koper, Slovenija	-	-	1.555	2.758
Optima Direct d.o.o.	-	-	5.063	5.468
Zagrebačka banka d.d./i/	12.363	20.617	12.363	20.617
Obveze				
Hrvatski Telekom d.d.	48.147	33.915	48.147	33.915
Iskon internet d.d.	222	-	222	-
Combis d.o.o.	573	1.202	573	1.202
Optima Direct d.o.o.	-	-	33	-
Zagrebačka banka d.d. /ii/	251.647	278.448	251.647	278.448

/i/ Novčana sredstva na računu

/ii/ Obveze uključuju obvezno konvertibilni zajam koji se razvrstava u kapital.

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

29. PREUZETE OBVEZE

a) Obveze za poslovni najam

Društvo i Grupa je preuzela obveze za poslovni najam građevinskih objekata, zemljišta, opreme i automobila.

Obveze za poslovni najam:

	Grupa		Društvo	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Troškovi tekuće godine	30.222	31.507	31.953	33.273
	30.222	31.507	31.953	33.273

Iznos budućih minimalnih obveza po ugovorima o poslovnom najmu koji se ne mogu otkazati:

	Grupa		Društvo	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Unutar 1 godine	19.825	16.610	19.825	16.610
Između 1 i 5 godina	30.667	37.104	30.667	37.104
Više od 5 godina	7.604	7.849	7.604	7.849
	58.096	61.563	58.096	61.563

Ugovori se prvenstveno odnose na najam nekretnina i automobila.

b) Kapitalne obveze

Društvo i Grupa su ugovorno preuzeli obveze za sljedeće kapitalne izdatke:

	Grupa		Društvo	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Nekretnine, postrojenja i oprema	12.382	8.844	12.382	8.844
	12.382	8.844	12.382	8.844

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

29. PREUZETE OBVEZE (NASTAVAK)

c) Ostale preuzete obveze

Društvo je skloplilo Ugovor o preuzimanju s društvom H1 TELEKOM d.d. (H1), operaterom električnih komunikacija, na dan 29. srpnja 2016. Sukladno Ugovoru i nakon dobivanja potrebnih odobrenja i suglasnosti H1 kao stečenik postat će dio Optime kao stjecatelja pri čemu će se sva njegova imovina, prava i obveze prenijeti na Optimu, a da se ne likvidira stečeno društvo. Optima će prijenos sve imovine, prava i obveza društva H1 dioničarima tog društva nadoknaditi u razmjernoj količini dionica Optime. Svrha ovog preuzimanja jest postići pozitivne sinergije između dvaju društava i povećati vrijednost Optime u korist postojećih i novih dioničara (bivši dioničari društva H1).

Društvo je održalo izvanrednu Glavnu skupštinu 25. siječnja 2017. godine, te su prihvaćene sve predložene odluke o odobrenju Ugovora o pripajanju kao i za upis pripajanja u sudski registar nadležnih sudova. Prihvaćene odluke Glavne skupštine, stječu pravni učinak donošenjem pozitivnog rješenja AZTN-a o dopuštenosti koncentracije Društva i društva H1 te pozitivnog rješenja AZTN-a u odnosu na zahtjev HT-a za produljenjem uvjetno dopuštene koncentracije nad Društvom na razdoblje od dodatne tri godine.

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

30. FINANCIJSKI INSTRUMENTI

Tijekom razdoblja Društvo i Grupa je većinu svojih finansijskih instrumenata upotrebljavala za financiranje poslovanja. Finansijski instrumenti uključuju zajmove i posudbe, mjenice, novac i likvidna sredstva te druge razne instrumente, kao što su potraživanja od kupaca i obveze prema dobavljačima, koji proizlaze izravno iz redovnog poslovanja Društva i Grupe.

Značajne računovodstvene politike i usvojene metode, uključujući kriterije priznavanja, osnovu vrednovanja te osnovu za priznavanje prihoda i rashoda za svaku klasu finansijske imovine, finansijskih obveza i vlasničkih instrumenata podrobnije su navedene u bilješci 3 uz konsolidirane finansijske izvještaje.

Kategorije finansijskih instrumenata

	Grupa		Društvo	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Finansijska imovina				
Dugoročni i kratkoročni zajmovi	14.731	14.677	19.793	20.256
Novac i novčani ekvivalenti	9.670	20.418	9.562	20.369
Potraživanja od kupaca	70.499	67.408	70.317	67.303
	94.900	102.503	99.672	107.928
Finansijske obveze po amortiziranom trošku				
Izdane obveznice	71.657	71.085	71.657	71.085
Posudbe	208.890	209.737	208.890	209.737
Obveze prema dobavljačima	68.256	88.695	68.286	88.692
	348.803	369.517	348.833	369.514

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

31. CILJEVI I POLITIKA DRUŠTVA ZA UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

31.1.Upravljanje valutnim rizikom

U sljedećoj su tablici prikazane knjigovodstvene vrijednosti monetarne imovine i monetarnih obveza Grupe denominirani u stranoj valuti na izvještajni datum.

	2016. Obveze	2015.	2016. Imovina	2015.
EUR	229.442	249.125	20.842	13.485
USD	355	388	-	-
	229.797	249.513	20.842	13.485

U sljedećoj su tablici prikazane knjigovodstvene vrijednosti monetarne imovine i monetarnih obveza Društva denominirani u stranoj valuti na izvještajni datum.

	2016. Obveze	2015.	2016. Imovina	2015.
EUR	229.442	249.125	20.842	13.485
USD	355	388	-	-
	229.797	249.513	20.842	13.485

Analiza osjetljivosti na valutni rizik

Društvo i Grupa su uglavnom izloženi valutnom riziku promjene tečaja kune u odnosu na euro i američki dolar.

U sljedećoj je tablici analizirana osjetljivost Društva i Grupe na promjenu tečaja kune od 10% u 2016. godini u odnosu na relevantne strane valute (2015.: 10%). Analiza osjetljivosti obuhvaća samo otvorene monetarne stavke u stranoj valuti i njihovo preračunavanje na kraju razdoblja temeljem postotne promjene valutnih tečajeva. Analiza osjetljivosti obuhvaća monetarnu imovinu i monetarne obveze u stranim valutama. Negativan broj pokazuje smanjenje dobiti ako se hrvatska kuna u odnosu na predmetnu valutu promijenila za prethodno navedene postotke. U slučaju obrnuto proporcionalne promjene vrijednosti hrvatske kune u odnosu na predmetnu valutu utjecaj na dobit bio bi jednak i suprotan.

Grupa	2016. Obveze	2015.	2016. Imovina	2015.
EUR	22.944	24.913	2.084	1.349
USD	36	39	-	-
	22.980	24.952	2084	1.349

Društvo	2016. Obveze	2015.	2016. Imovina	2015.
EUR	22.944	24.913	2.084	1.349
USD	36	39	-	-
	22.980	24.952	2084	1.349

Izloženost promjeni tečaja prikazanih valuta za 10% najvećim dijelom povezano je s posudbama, obvezama prema dobavljačima i potraživanjima od povezanih društava iskazanim u eurima (EUR) i američkim dolarama (USD).

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

31. CILJEVI I POLITIKA DRUŠTVA ZA UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

31.2. Kamatni rizik

Kamatni rizik novčanih tokova jest rizik da će se trošak kamata po finansijskim instrumentima mijenjati tijekom vremena.

Društvo i Grupa nisu izloženi kamatnom riziku jer većina finansijskih obveza ima fiksne kamatne stope.

Izdane obveznice mjere se po amortiziranom trošku, a promjene kamatnih stopa koje mogu utjecati na promjenu fer vrijednosti obveznica ne utječu na knjigovodstvenu vrijednost izdanih obveznica.

31.3. Ostali cjenovni rizici

Društvo i Grupa nisu izloženi promjeni cijena dionica koja proizlazi iz vlasničkih ulaganja. Društvo i Grupa nemaju značajnih vlasničkih instrumenata.

31.4. Kreditni rizik

Kreditni rizik jest rizik da druga ugovorna strana neće izvršiti svoje ugovorne obveze, što može dovesti do eventualnog finansijskog gubitka Društva i Grupe. Društvo i Grupa nemaju značajnu koncentraciju kreditnog rizika kod jedne ugovorne strane ili grupe ugovornih strana sličnih svojstava. Društvo i Grupa su usvojili procedure koje primjenjuje u poslovanju s korisnicima. Društvo i Grupa prikupljaju dovoljno instrumenata osiguranja, gdje god je to moguće, u svrhu zaštite od rizika uslijed neizvršenja ugovornih obveza.

Društvo i Grupa ne jamče za obveze trećih strana.

Društvo i Grupa smatraju da se njena maksimalna izloženost odražava u iznosu potraživanja umanjenom za ispravak vrijednosti koji je priznat na datum izvještaja o finansijskom položaju.

Nadalje, Društvo i Grupa su izloženi kreditnom riziku putem novčanih depozita u bankama. Na dan 31. prosinca 2016. godine Grupa i Društvo surađivali su s 14 banaka (2015.: 14 banaka). Društvo i Grupa su gotovo isključivo u pet banaka držali svoj novac. Upravljanje rizikom usredotočeno je na poslovanje s najrespektabilnijim bankama u stranom i domaćem vlasništvu u tuzemstvu i inozemstvu te na svakodnevnom kontaktu s bankama.

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

31. CILJEVI I POLITIKA DRUŠTVA ZA UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

31.4. Kreditni rizik (nastavak)

Banke nemaju kreditni rejting međutim njihove matice imaju kreditni rejting prema Standard & Poor's prikazan u nastavku.

	Grupa		Društvo	
	2016.	2015.	2016.	2015.
BB	8.498	16.819	8.498	16.791
BBB	245	2.050	245	2.050
BBB-	201	301	201	301
Ostalo	160	2	53	2
Bez rejtinga	562	1.236	561	1.215
	9.666	20.408	9.558	20.359

Kreditna kvaliteta finansijske imovine koja je nedospjela i nije ispravljena može se procijeniti na temelju povijesnih informacija o stopama naplativosti:

	Grupa		Društvo	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Privatni	26.996	26.946	26.996	26.946
Veleprodaja	608	4.358	608	4.358
Ključni klijenti (KK)	3.034	2.892	3.034	2.892
Mala i srednja poduzeća (MSP)	2.528	2.675	2.528	2.675
Mali i kućni uredi (MKU)	2.245	2.375	2.245	2.375
Ostalo	134	99	123	99
	35.545	39.345	35.534	39.345

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

31. CILJEVI I POLITIKA DRUŠTVA ZA UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

31.5.Upravljanje rizikom likvidnosti

Odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti snosi Uprava koja postavlja odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti s ciljem upravljanja kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim zahtjevima financiranja i likvidnosti. Društvo i Grupa upravljaju rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće pričuve i kreditne linije, neprekidno uspoređujući planirane i ostvarene novčane tokove uz praćenje dospijeća potraživanja i obveza.

Tablična analiza rizika likvidnosti i kamatnog rizika

U tablicama u nastavku prikazuju se dospijeća preostalih ugovornih obveza Društva i Grupe iskazanih na kraju razdoblja.

Tablice su izrađene na temelju nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obveza prema najranijem datumu dospijeća za Društvo. U tablici se prikazuju novčanih tokovi po kamatama i glavnici.

Grupa i Društvo	Prosječ na kamatn a stopa	Do 3 mjeseca	3 – 12 mjeseci	1 do 5 godina	Više od 5 godina	Ukupno
2016.						
Beskamatne obveze		73.371	16.503	12.558	9.933	112.365
Kamatne obveze	4,53%	4.601	31.271	190.072	159.438	385.382
		77.972	47.774	202.630	169.371	497.747
2015.						
Beskamatne obveze		69.243	48.443	23.202	12.225	153.113
Kamatne obveze	4,54%	3.944	11.837	178.729	204.354	398.864
		73.187	60.280	201.931	216.579	551.977

Beskamatne obveze Društva do godine dana najvećim dijelom sastoje se od obveza prema dobavljačima (uključujući dobavljače sadržaja) u iznosu od 76.048 tisuća kuna za 2016. godinu (2015.: 82.569 tisuća kuna).

U kamatnim obvezama prikazane su obveze s osnove kratkoročnih i dugoročnih posudbi, finansijskog najma i obveznica.

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

31. CILJEVI I POLITIKA DRUŠTVA ZA UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

31.6. Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Metode procjene i pretpostavke u određivanju fer vrijednosti

Fer vrijednost ostale finansijske imovine i finansijskih obveza (isključujući derivativne instrumente) određuje se u skladu s opće prihvaćenim modelima za određivanje cijena, a na temelju analize diskontiranih novčanih tokova koristeći cijene iz poznatih transakcija na tržištu i cijene koje se nude za slične instrumente.

Zajmovi se klasificiraju u razinu 2 i njihova knjigovodstvena vrijednost približna je fer vrijednosti diskontiranoj po tržišnoj stopi umjesto efektivnoj kamatnoj stopi.

Procijenjena fer vrijednost obveznica u iznosu od 48.750 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2016. utvrđuje se po njihovoj tržišnoj vrijednosti na sekundarnom tržištu kapitala (Zagrebačka burza) na dan izvještaja o finansijskom položaju te spada u prvu hijerarhijsku kategoriju finansijskih instrumenata. Fer vrijednost utvrđuje se kao posljednja zaključna cijena u 2016. iako tijekom godine nije bilo značajnih transakcija s tim obveznicama.

31.7. Prijeboj

Prebija se sljedeća finansijska imovina i finansijske obveze:

	Grupa		Društvo	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Finansijska imovina				
Bruto priznati iznosi	80.046	71.140	79.864	71.035
Iznos prijeboja	(9.547)	(3.732)	(9.547)	(3.732)
	70.499	67.408	70.317	67.303
Finansijske obveze				
Bruto priznati iznosi	90.253	108.920	90.283	108.917
Iznos prijeboja	(9.547)	(3.732)	(9.547)	(3.732)
	80.706	105.188	80.736	105.185

32. NAKNADE REVIZORIMA

Revizori finansijskih izvještaja Društva i Grupe pružili su 2016. godine usluge u vrijednosti od 1.237 tisuća kuna (2015.: 956 tisuća kuna). Usluge pružene 2016. i 2015. godine najvećim se dijelom odnose na revizije finansijskih izvještaja i usluge povjerenika predstečajne nagodbe.

33. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANCE

Nakon 31. prosinca 2016. godine nisu nastali niti se očekuju poslovni događaji ili transakcije koji bi imali značajan utjecaj na finansijske izvještaje na dan ili za razdoblje završeno 31. prosinca 2016. ili da su od takvog značaja za poslovanje Društva i Grupe da bi ih se trebalo iskazati u bilješkama uz finansijske izvještaje.